

New Dutch Connections, Danielle Caspers

Selma van Huijzen
6557

Voorwoord

Voor u ligt de scriptie 'Betekenisvolle activiteiten in de vrije tijd bij vluchtelingen van 15-30 jaar'. Deze scriptie is geschreven in het kader van mijn afstuderen voor de opleiding Ergotherapie van Hogeschool Rotterdam en in opdracht van stichting New Dutch Connections.

Binnen het onderzoek heeft de doelgroep van New Dutch Connections, jonge vluchtelingen van 15-30 jaar een belangrijke participerende rol gespeeld. Het vraagstuk en de doelgroep is erg complex. Mijn opdrachtgever, Carla Swiatkowski, heeft hierin altijd voor mij klaargestaan, en heeft mij tevens alle ruimte gegeven om dit onderzoek te kunnen uitvoeren.

Na uitvoerig onderzoek heb ik mijn onderzoeksvraag kunnen beantwoorden.

Hierbij wil ik mijn begeleiders vanuit New Dutch Connections en vanuit Hogeschool Rotterdam bedanken voor de steun de feedback en de medewerking.

Daarnaast wil ik alle respondenten van harte bedanken voor medewerking en betrokkenheid in het onderzoek. Ook mijn vriend is in de periode van het onderzoek tot enorme steun geweest.

Ik wens u veel leesplezier toe,

Danielle Caspers

07 juni 2018

Samenvatting

Inleiding

Binnen New Dutch Connections worden jonge vluchtelingen empowert in het vormgeven van hun toekomst. Bij deze complexe en kwetsbare doelgroep is er regelmatig sprake van een taalbarrière. Hier is geen tolk beschikbaar. Hierdoor ervaren ergotherapeuten (i.o.) problemen in het in kaart brengen van en vinden van betekenisvolle activiteiten in de vrije tijd, hierin zijn juist de eerste doelen in te behalen. De bekende ergotherapeutische instrumenten vragen een te hoog taalniveau om dit te kunnen achterhalen.

De onderzoeksvraag luidt: 'Op welke beeldende manier kan een ergotherapeut (i.o.) binnen New Dutch Connections vluchtelingen van 15 – 30 jaar, waarbij er sprake is van een taalbarrière, ondersteunen in het in kaart brengen en vinden van betekenisvolle activiteiten in de vrije tijd?'

Methode

Om de onderzoeksvraag te kunnen beantwoorden is naast literatuurstudie een kwalitatief ontwerpgericht onderzoek uitgevoerd, waarin de doelgroep een participerende rol speelt. Er is op verschillende manieren data verzameld; twee semigestructureerde interviews om activiteit categorieën te bepalen, het verzamelen van foto's van de doelgroep en het selecteren en indelen van foto's in een groepsinterview.

Resultaten/Conclusie

Uit dit onderzoek komt naar voren dat er geen geschikte ergotherapeutische instrumenten zijn voor de doelgroep in het in kaart brengen van betekenisvolle activiteiten in de vrije tijd. Een tolk heeft geen meerwaarde in informele gesprekken. Het gebruik van beelden wordt aangeraden vanuit de literatuur.

De jongeren hebben behoefte aan een hulpmiddel tijdens het gesprek in de vorm van een aanwij斯卡art. Op deze manier wordt het gesprek voeren makkelijker en heeft de jongere het gevoel serieus genomen te worden.

Vervolgonderzoek is nodig om een testversie verder te ontwikkelen, hierbij is het van belang dat de doelgroep een participerende rol speelt.

Inhoudsopgave

VOORWOORD	2
SAMENVATTING.....	3
INLEIDING	5
AANLEIDING	5
PROBLEEMANALYSE	6
VRAAG- EN DOELSTELLINGEN	8
LITERATUURSTUDIE.....	9
METHODE	9
1. Ergotherapeutische instrumenten	9
2. Communicatie bij taalbarrière	9
RESULTATEN	10
1. Ergotherapeutische instrumenten	10
2. Communicatie bij taalbarrière	11
CONCLUSIE.....	12
1. Ergotherapeutische instrumenten	12
2. Communicatie bij taalbarrière	12
PRAKTIJKONDERZOEK.....	13
METHODE	13
Vooronderzoeksfase.....	13
Ontwerpfase.....	14
RESULTATEN	15
Vooronderzoeksfase.....	15
Ontwerpfase.....	15
DISCUSSIE.....	18
STERKE KANTEN	18
BEPERKINGEN	19
CONCLUSIE.....	20
AANBEVELINGEN.....	20
LITERATUURLIJST	21
BIJLAGE 1 ZOEKTERMEN	23
BIJLAGE 2 OVERZICHT INSTRUMENTEN	24
BIJLAGE 3 ZOEKSTRING	28
BIJLAGE 4 SAMENVATTINGEN ARTIKELEN.....	55
BIJLAGE 5 INTERVIEW PROTOCOL	60
BIJLAGE 6 GROEPSINTERVIEW PROTOCOL	62
BIJLAGE 7 BEPAALDE CATEGORIEËN.....	64
BIJLAGE 9 GEÏNCLUDEERDE FOTO'S.....	69

Inleiding

Aanleiding

Stichting New Dutch Connections is een stichting die jonge vluchtelingen van 15 – 30 jaar empowert in het vormgeven van hun toekomst. Dit realiseert New Dutch Connections door middel van ToekomstAcademies door het hele land, waaronder ToekomstAcademie Rotterdam. “De ToekomstAcademie biedt leermodules aan in verschillende sectoren, in nauwe samenwerking met bedrijven, opleidingscentra en lokale partners” (New Dutch Connections, 2018).

De jongeren maken op deze wijze kennis met verschillende bedrijven en beroepsgroepen en krijgen hierbij hulp en ondersteuning van vrijwillige maatjes, veelal studenten van hun eigen leeftijd. Ook de coaches, veelal vanuit het bedrijfsleven, ondersteunen de deelnemers met het ontwikkelen van hun professionele vaardigheden. Zo kunnen zij deelnemen aan relevante sociale en professionele netwerken en nieuwe contacten opbouwen. Op deze manier leren de jongeren zelf de regie over hun eigen toekomst te nemen.

New Dutch Connections kenmerkt zich als een informele organisatie die de jongeren ook op deze manier benadert. New Dutch Connections gelooft dat jonge vluchtelingen al genoeg formele organisaties tegenkomt, waardoor juist het maken van informeel contact met elkaar niet wordt aangeleerd.

ToekomstAcademie Rotterdam werkt met jongeren die nog in het AZC wonen en in procedure zijn, jongeren die al integreren Nederland, jongeren die in een terugkeerlocatie verblijven als ongedocumenteerde jongeren. De jongeren hebben verschillende nationaliteiten en zijn van slechts een paar weken tot een aantal jaar in Nederland.

Een van de uitdagingen waar New Dutch Connections en jongeren tegen aan lopen is het omgaan met de taalbarrière. Veel jongeren die deelnemen aan programma's binnen New Dutch Connections zijn recent in Nederland gekomen en spreken geen Nederlands of Engels. Tijdens de modules die New Dutch Connections organiseert wordt dit vaak opgelost door praktische opdrachten en andere deelnemers die voor elkaar vertalen. Juist in individueel contactmomenten zoals het intakegesprek, gesprekken met coaches en maatjes, belemmert de taalbarrière de voortgang, vertrouwen en het draagvlak. Hierdoor wordt het als erg lastig ervaren om de jongere te leren kennen. Juist bij deze jongeren is het belangrijk voor de ergotherapeut (i.o.) om te achterhalen welke activiteiten hij onderneemt in het huidige dagelijks leven en in het verleden, zodat een connectie sneller kan worden gemaakt en doelen sneller kunnen worden opgesteld.

Omdat de jongeren recent in Nederland zijn gekomen en nog niet veel mogelijkheden hebben m.b.t. werk of scholing, zijn de eerste doelen te behalen in de dagbesteding in activiteiten in de vrije tijd. Maar wat vind je jongere leuk om te doen? Welke activiteiten deed hij vroeger, hoe vult hij zijn dagen nu? Welke activiteiten zijn voor hem betekenisvol? Momenteel kost het in kaart brengen van de antwoorden op deze vragen erg veel tijd, met weinig resultaat.

Ergotherapeuten (i.o.) binnen New Dutch Connections ervaren het in kaart brengen van betekenisvolle activiteiten in de vrije tijd als erg lastig bij deze doelgroep. Er is hierbij behoefte aan een methodisch gestandaardiseerde manier om betekenisvolle activiteiten in de vrije tijd in kaart te brengen. Door het gebrek aan kennis over betekenisvolle activiteiten in de vrije tijd van de jongeren blijven er momenteel kansen liggen om deze activiteiten aan te bieden en/of een advies uit te brengen naar de coaches en maatjes die de jongeren individueel begeleiden.

Hierbij is een beeldende manier van inventariseren en analyseren gewenst, zodat jongeren en stagiaires elkaar kunnen begrijpen.

De globale onderzoeksvraag luidt: “Hoe kan een ergotherapeut (i.o.) binnen New Dutch Connections jonge vluchtelingen met een taalbarrière ondersteunen bij het in kaart brengen en vinden van betekenisvolle activiteiten in de vrije tijd?

Probleemanalyse

In 2016 zijn in totaal 32,840 vluchtelingen naar Nederland gekomen (Centraal Bureau voor de Statistiek, april 2018). Hiervan waren in 2016 dit er 12,805 in de leeftijd van 14 – 35 jaar. Veel van deze vluchtelingen spreken beperkt Engels en zeer beperkt Nederlands. Tijdens hun asielprocedure mogen zij niet werken of naar school, zij krijgen binnen het asielzoekerscentrum een keer per week Nederlandse les, verder hebben zij niet veel om handen (Centraal Orgaan opvang Asielzoekers, 2017). Met zoveel asielzoekers van verschillende nationaliteiten en verschillende talen, is er vaak sprake van een taalbarrière. Een taalbarrière wordt gedefinieerd als: “een belemmering in de communicatie, veroorzaakt door het verschil in taal” (Van Dale Uitgevers, 2018). De Council of Europe (2018) maakt onderscheid in verschillende taalniveaus van A1 tot en met C2, waarbij niveau A1 bestaat uit enkelvoudige zinnen kunnen begrijpen en spreken en niveau C2 academisch niveau is. Bij een taalniveau van A0 – A2 is het belangrijk om rustig en duidelijk te spreken en enkelvoudige zinnen te gebruiken. Een gesprek kan bij dit taalniveau niet vloeiend verlopen, wat vaak frustrerend kan zijn voor beide partijen.

Andere organisaties, zoals de Immigratie- en Naturalisatie Dienst, het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers en stichting Nidos maken gebruik van formele tolken. Een organisatie als Vluchtelingenwerk Nederland maakt gebruik van vrijwilligers om te tolken. New Dutch Connections maakt hier geen gebruik van, in verband met een beperkte financiële middelen. Daarnaast wordt binnen een informele organisatie als New Dutch Connections niet aangeraden om een tolk te gebruiken. Ervaring leert dat het gebruik van een tolk wordt gezien als een formele situatie. Daarnaast zorgt het gebruik van een tolk volgens Ferrier, Kahmann & Massink (2017) voor veel ‘ruis’ in het gesprek, wat het contact maken en opbouwen van vertrouwen bemoeilijkt. Een andere belemmerende factor volgens Ferrier, Kahmann & Massink (2017) kan de achtergrond en leeftijd van de tolk zijn. Dit heeft invloed op de inhoud van het gesprek en de openheid van de jongere. Om de taalbarrière in een vraaggesprek te verkleinen is het belangrijk om een instrument of interventie aan te bieden die hieraan bijdraagt. Volgens Tolk en Vertaalcentrum Nederland (2017) wordt het gebruik van beelden aangeraden bij het omgaan met een taalbarrière. Hierbij kan gedacht worden aan plaatjes, foto’s en pictogrammen.

New Dutch Connections biedt leermodules aan in samenwerking met verschillende bedrijven. Deze leermodules bestaan uit 12 wekelijkse bijeenkomsten, waarbij de jongeren training of workshops krijgen van het bedrijf en softskill-training vanuit New Dutch Connections. De softskills staan in het teken van personal branding, interculturele communicatie en het schrijven van een toekomstplan (Stuurman & Kronenberg, 2018). Tijdens deze module worden de jongeren gekoppeld aan een coach, een professional, en een maatje, een student. De coach en maatje begeleiden de jongeren gedurende de periode individueel. Bij de jongeren waarbij er sprake is van een taalbarrière, ervaren de coach en maatje moeite in het contact maken. Doordat er daarnaast vaak nog weinig informatie bekend is over de jongere, weten coaches en maatjes ook niet welke activiteiten goed aansluiten. Hierin kunnen de coach en maatje nog onvoldoende geadviseerd worden.

In de periode 2016-2017 hebben 1018 jonge vluchtelingen deelgenomen aan programma’s van New Dutch Connections., verdeeld over 8 ToekomstAcademies. Voor ToekomstAcademie Rotterdam waren dit er 273 (Stuurman & Kronenberg, 2018). Dit aantal zal de komende jaren verder toenemen. In januari 2017 is New Dutch Connections een samenwerking aangegaan met de opleiding Ergotherapie, waarbij studenten Ergotherapie een innovatieve stage konden volgen

bij New Dutch Connections, met begeleiding van docenten vanuit de hogeschool Rotterdam. Binnen deze periode hebben dertien ergotherapeuten i.o. hun stage bij ToekomstAcademie Rotterdam afgerond.

Het beroep ergotherapie maakt de laatste jaren een ontwikkeling door en verschuift van het medische model naar het burgerschapsmodel als theoretisch kader. Daarnaast zijn in 2013 de nieuwe beroepscompetenties beschreven, waaronder de competentie ondersteunen en versterken (Verhoef & Zalmstra, 2013). Binnen deze competentie staat het werken met kwetsbare groepen centraal, waaronder vluchtelingen. Dit is een vrij nieuwe doelgroep binnen de ergotherapie, waardoor het lastig is om passende instrumenten te kunnen vinden.

Binnen de diagnostische fase ervaren de ergotherapeuten (i.o.) bij New Dutch Connections veel moeite in het achterhalen van betekenisvolle activiteiten. Omdat de jongere recent in Nederland is gekomen en nog niet veel mogelijkheden heeft m.b.t. werk of scholing (naast taalles), zijn de eerste doelen te behalen in activiteiten in de vrije tijd. Om hierbij betekenisvolle activiteiten in de vrije tijd te kunnen achterhalen en in kaart te brengen heeft de Ergotherapeut beschikking tot verschillende ergotherapeutische instrumenten en assessments. Echter vragen veel van deze instrumenten een hoger taalniveau.

Dit gaat om een complexe situatie met een nog complexere doelgroep, waarbij vaak westerse systemen worden opgelegd die niet passend zijn voor de doelgroep. Volgens de Ferrier, Kahmann & Massink (2017) is het belangrijk om goed te luisteren en passende interventies te bieden. Het is hierbij belangrijk om de doelgroep een belangrijke rol te geven in het vormgeven en de uitvoering van het onderzoek.

Wanneer betekenisvolle activiteiten in de vrije tijd eerder in kaart kunnen worden gebracht, wordt de diagnostische fase sneller voltooid. Hierdoor kan voorafgaand aan de module een probleemstelling worden geformuleerd en kan worden geïntervenieerd. De jongere kan hierdoor beter worden betrokken bij de groepsbijeenkomsten van de module, en groepsactiviteiten buiten de module. Zo kunnen activiteiten op maat kunnen worden georganiseerd. Daarnaast kunnen coaches en maatjes van de jongeren beter worden geadviseerd over mogelijke doelen, zodat het contact en vertrouwen sneller gecreëerd wordt. Zo kan de jongere waarbij er sprake is van een taalbarrière het maximale uit de module halen, heeft deze een betere band met de coach en maatje en voelt hij zich meer verbonden met New Dutch Connections.

Vraag- en doelstellingen

Uit de probleemanalyse komt naar voren dat er geen geschikte ergotherapeutische instrumenten zijn voor jonge vluchtelingen van 15-30 jaar met een taalbarrière, die betekenisvolle activiteiten in de vrije tijd in kaart brengen. Hieruit volgt de volgende

De volgende onderzoeksvraag is geformuleerd:

“Op welke beeldende manier kan een ergotherapeut (i.o.) binnen New Dutch Connections vluchtelingen van 15 – 30 jaar, waarbij er sprake is van een taalbarrière, ondersteunen in het in kaart brengen en vinden van betekenisvolle activiteiten in de vrije tijd?”

Deelvragen:

1. Welke ergotherapeutische instrumenten zijn geschikt om betekenisvolle activiteiten in kaart te brengen bij jonge vluchtelingen van 15 – 30 jaar waarbij er sprake is van een taalbarrière?
2. Welke beeldende interventies zijn effectief in de communicatie met vluchtelingen bij een taalbarrière?
3. Welke betekenisvolle activiteiten in de vrije tijd ondernemen vluchtelingen van 15 – 30 jaar?
 - a. In welke categorieën zijn activiteiten van vluchtelingen uit te drukken?
 - b. Welke activiteiten worden er per categorie ondernomen?
4. Hoe kunnen de activiteiten en categorieën het beste (beeldend) worden weergegeven?
 - a. Welke afbeeldingen of foto's zijn geschikt en duidelijk voor vluchtelingen van 15 – 30 jaar actief bij New Dutch Connections om activiteiten in uit te drukken?
 - b. Aan welke eisen moet het eindproduct en de afbeeldingen voldoen volgens de vluchtelingen van 15-30 jaar?

Doelstellingen:

- Het in kaart brengen van betekenisvolle activiteiten in de vrije tijd van vluchtelingen van 15 – 30 jaar.
- Een conceptfase van een beeldend instrument ontwerpen waarmee betekenisvolle activiteiten in de vrije tijd in kaart kunnen worden gebracht

Literatuurstudie

Om de voorlopige onderzoeksvraag te concretiseren zijn twee literatuurstudies uitgevoerd. Enerzijds een studie naar geschikte ergotherapeutische instrumenten om betekenisvolle activiteiten in kaart te brengen bij vluchtelingen van 15 – 30 jaar waarbij er sprake is van een taalbarrière, anderzijds een studie gericht op beeldende interventies die een taalbarrière (deels) wegnemen. Onderstaand worden beide vragen uiteengezet, en wordt de methode, resultaten en conclusie van het literatuuronderzoek beschreven.

Methode

1. Ergotherapeutische instrumenten

De volgende vraag is opgesteld: Welke ergotherapeutische instrumenten zijn geschikt om betekenisvolle activiteiten in kaart te brengen bij jonge vluchtelingen van 15 – 30 jaar waarbij er sprake is van een taalbarrière?

Om de methode van het praktijkonderzoek te bepalen, moet eerst in kaart worden gebracht welke bestaande ergotherapeutische instrumenten geschikt zijn. Om deze vraag te kunnen beantwoorden is er gezocht in Ergotherapie richtlijnen en instrumenten (Ergotherapie Nederland) en Internationale richtlijnen/instrumenten ergotherapie. Hierbij is gebruik gemaakt van de databank van Ergotherapie Nederland, COTEC en WFOT. De belangrijkste trefwoorden luiden: “assessment”, “Occupational therapy”, “Leisure Activities”, “Meaningfull activity” en “Refugee”. De gevonden instrumenten zijn allereerst gescreend op relevantie, waarna de overgebleven instrumenten inhoudelijk werden bekeken en gescoord aan de hand van de volgende selectiecriteria:

- Het instrument gaat over betekenisvolle activiteiten in de *vrije tijd*, zoals hobby's, sporten, sociale gelegenheden, etc.
- Instrument gaat over het in kaart brengen van activiteiten
- Instrument werkt op een beeldende manier.
- De doelgroep heeft een leeftijd van 15-30 jaar.

2. Communicatie bij taalbarrière

De volgende vraag is opgesteld: Welke beeldende interventies zijn effectief in de communicatie met vluchtelingen bij een taalbarrière?

Door te onderzoeken welke beeldende interventies in de communicatie bij taalbarrières vanuit de literatuur worden aangeboden, kunnen deze interventies in het praktijkonderzoek worden getoetst. Van een taalbarrière is sprake als de personen die met elkaar communiceren niet dezelfde (moeder)taal spreken in hetzelfde niveau. In deze onderzoeksvraag is er wel onderscheid gemaakt in communicatie met vluchtelingen waarbij er sprake is van een taalbarrière, omdat dit beter verplaatsbaar is naar de praktijk. Mocht hierover weinig informatie beschikbaar zijn, kan ook gekeken worden naar een taalbarrière in het algemeen. Hierbij is gebruik gemaakt van de databanken EBSCOhost portal, Communication Source, Google Scholar en ScienceDirect. Daarnaast is gebruik gemaakt van bronnen van instanties als Vluchtelingenwerk Nederland, Centraal orgaan Opvang Asiel (COA) en de Immigratie- en Naturalisatie Dienst (IND). De belangrijkste trefwoorden zijn: “intervention”, “Communication”, “Refugee” en “Language barrier”. De zoektermen zijn uitgewerkt in bijlage 1.

Er is gebruik gemaakt van de volgende Selectiecriteria:

- Het artikel is niet ouder dan 10 jaar
- Volledige artikel moet beschikbaar zijn
- In de abstract en/of de titel komt naar voren dat het gaat over:
 - o Problemen in communicatie, taalbarrière
- In het artikel komt naar voren;
 - o Oplossingen of aanbevelingen voor de communicatie
 - o Probleem in communicatie komt door taalniveau en heeft geen medische of psychische oorzaak ten grondslag
 - o Er is geen sprake van medische aandoeningen die invloed hebben op communicatie (CVA, geestelijke beperking, afasie, dementie, etc.)

Bij minder dan 30 hits zijn alle opgeleverde artikelen beoordeeld aan de hand van de inclusiecriteria. De geïnccludeerde artikelen zijn beoordeeld aan de hand van beoordelingsvragen uit het boek *Zorgbasics: Praktijkgericht onderzoek* (Verhoef, Kuiper, Neijenhuis, Dekker-Doorn, & Rosendal, 2015).

Resultaten

1. Ergotherapeutische instrumenten

Er zijn 14 relevante ergotherapeutische instrumenten gevonden, deze zijn inhoudelijk onderzocht en gescoord op de selectiecriteria. In tabel 1.1 worden deze instrumenten weergegeven naast de scores van de selectiecriteria. De volledige lijst is te vinden in bijlage 2.

Tabel 1: Ergotherapeutische instrumenten en selectiecriteria

Instrument	1. betekenisvolle activiteiten in de vrije tijd?	2. In kaart brengen van activiteiten?	3. Instrument werkt op beeldende manier?	4. Doelgroep 15-30 jaar? + relevant?
COPM	+	+-	-	+
Interesse lijst	+	+	-	+-
<i>Activity index & meaningfulness of Activity scale</i>	+-	+	-	-
<i>Activiteitenprofiel</i>	+-	+-	-	+-
CAPE	+-	-	+	+-
PAC	+-	+	+	+-
Community integration Questionnaire	+-	-	-	+-

Daily Activity Checklist	+-	+	-	+-
LBS Leisure Boredom Scale	-	-	-	+-
Leisure interest profile for adults	+	+	-	-
Activity Card Sort (ACS, 1995)	+	+	+	-
Foto interview	-	+	+	+-
Meaningful Activity Participation Assessment	-	+	-	+-
Photo Voice	-	-	+	+

Er zijn verschillende instrumenten om betekenisvolle activiteiten in de vrije tijd in kaart te brengen, echter voldoen geen van deze instrumenten aan alle selectiecriteria. De Activity Card Sort (ACS) is gericht op autochtone ouderen vanaf 60 jaar, het fotointerview is gericht op kinderen in de basisschoolleeftijd en gaat vooral over zelfzorg activiteiten en de interesselijst is sterk verouderd, niet beeldend en gericht op autochtone bevolking. Naast bestaande instrumenten, is ook een onderzoeksmethode gevonden: Photovoice. Hierbij participeren deelnemers zelf bij de methode door betekenisvolle foto's te sturen naar de therapeut. Het doel hiervan is meer inzicht krijgen in de persoon en het opbouwen van een vertrouwensrelatie (Carlson, Engebretson & Chamberlain, 2006). Het voordeel van deze methode is het participerende aspect, het nadeel hiervan is het geven van de uitleg i.v.m. de taalbarrière en de tijdsduur.

2. Communicatie bij taalbarrière

De zoekresultaten van de literatuurstudie worden in de tabel in bijlage 3 weergegeven.

Er is literatuuronderzoek gedaan in verschillende databanken naar interventies t.b.v. het verminderen van een taalbarrière. Hieruit zijn 10 artikelen meegenomen op basis van de inclusiecriteria, hiervan zijn 8 bronnen voldoende valide beoordeeld om mee te wegen in de conclusie. Samenvattingen van deze artikelen zijn weergegeven in bijlage 4.

De geïnccludeerde artikelen benoemen een taalbarrière en de bijkomende problemen; dit kan leiden tot frustratie bij zorgontvanger en zorgverlener, het vermindert de kwaliteit van zorg en het kan leiden tot miscommunicatie met vervelende gevolgen (McCarthy et al. 2013; Priebe et al. 2011; Suurmond & Seeleman 2006; Higginbottom et al. 2015). Naast de taalbarrière wordt er ook veel aandacht besteed aan interculturele communicatie, dat wil zeggen dat communicatie anders verloopt door andere verwachtingen, vooroordelen, verschillende referentiekaders en verschillende prioriteiten (McCarthy et al., 2013; Suurmond & Seeleman., 2006; Higginbottom et al., 2015). Het is in de communicatie belangrijk dat hier aandacht aan wordt besteed.

Voor het oplossen van de taalbarrière wordt veelal het gebruik van (professionele) tolken genoemd, dit brengt tegelijkertijd ook nadelen met zich mee. Het gebruik van familie of vrienden als tolk wordt door geen van de bronnen aanbevolen. Priebe et al. (2011) beschrijft dat familieleden vaak selectief zijn in het vertalen, zij vatten vaak samen en censureren soms de communicatie tussen zorgverlener en ontvanger.

Roels et al. (2015) beschrijft dat het gebruik van een professionele tolk zorgt voor een formele situatie. Daarnaast beschrijven zij dat het inzetten van een tolk vaak willekeurig en op gevoel wordt gedaan, hier is geen continuïteit in. Roels et al. (2015) stelt dat het inzetten van een tolk meerwaarde heeft in formele gesprekken. Tijdens een alledaags gesprek heeft een tolk geen meerwaarde. Hieruit kan worden geconcludeerd dat het gebruik van een tolk in een informele setting niet is aanbevolen.

Bij het verminderen van een taalbarrière zonder gebruik van een tolk worden verschillende

aanbevelingen gedaan. Higginbottom et al. (2015) stelt dat oplettendheid voor non-verbale communicatie en de intentie om een vertrouwensrelatie aan te gaan, kan helpen bij het reduceren van taalbarrières: “Caring is the universal language”.

Een aantal tips zijn het zorgen voor beeldend informatiemateriaal, zodat niet alles mondeling hoeft worden uitgelegd (Priebe et al., 2011) en zorgen voor materiaal in verschillende talen (McCarthy et al., 2013). Abujarour & Krasnova (2017) beschrijven daarnaast de positieve rol van de smartphone met verschillende applicaties als Google Translate. Deze applicatie kan vooral worden gebruikt met Arabisch sprekende doelgroepen.

Conclusie

1. Ergotherapeutische instrumenten

Er bestaat geen passend gestandaardiseerd ergotherapeutisch instrument waarmee betekenisvolle activiteiten in de vrije tijd op een beeldende manier in kaart kunnen worden gebracht bij vluchtelingen van 15 t/m 30 jaar. Een nieuw instrument zou hierin moeten worden ontworpen.

2. Communicatie bij taalbarrière

Uit de literatuurstudie blijkt dat er onvoldoende onderzoek is gedaan naar het gebruik van beeldende interventies bij het reduceren van een taalbarrière om de onderzoeksvraag te kunnen beantwoorden. Wel kan gesteld worden dat het gebruik van een tolk tijdens een informeel gesprek met een ergotherapeut (i.o.) bij New Dutch Connections geen meerwaarde heeft. Uit de literatuurstudie komt daarnaast naar voren dat het gebruik van beeldende interventies een bijdrage levert in het verminderen van de taalbarrière, echter worden weinig concrete voorbeelden gegeven welke interventies dit moeten zijn.

Praktijkonderzoek

Methode

Om te kunnen achterhalen op welke beeldende manier een ergotherapeut (i.o.) binnen New Dutch Connections vluchtelingen van 15 – 30 jaar, waarbij er sprake is van een taalbarrière, ondersteunen in het in kaart brengen en vinden van betekenisvolle activiteiten in de vrije tijd, is er voor een kwalitatief ontwerpgericht onderzoek gekozen. Het onderzoek wordt gefaseerd aan de hand van de fasen beschreven door Van Aken en Andriessen (2011).

Binnen het onderzoek naar het ontwerpen van een geschikt instrument om betekenisvolle activiteiten in de vrije tijd in kaart te brengen is het zeer belangrijk dat de doelgroep van New Dutch Connections hierbij betrokken wordt en een participerende rol krijgt. Het onderzoek is namelijk bedoeld voor ergotherapeuten (i.o.) en vluchtelingen van 15-30 jaar. De participerende rol waarborgt het feit dat het een passend instrument moet zijn voor de doelgroep, dit wordt o.a. ook aanbevolen vanuit de Handreiking voor Eritrese Nieuwkomers (Ferrier, Kahman & Massink, 2017).

Het onderzoek is deels geïnspireerd op de Photovoice methode, een onderzoeksmethode waarbij een cliënt(groep) foto's stuurt die betekenisvol zijn (Carlson, Engebretson & Chamberlain, 2006). De participerende groep bestaat uit (oud)-deelnemers van New Dutch Connections met een Nederlands of Engels niveau van minimaal A2 - B1 volgens de richtlijnen van de Council of Europe (2018).

Het ontwerpgerichte onderzoek bestaat volgens Van Aken en Andriessen (2011) uit de vooronderzoeksfase en de ontwerpfase. Deze zijn onderstaand beschreven.

Vooronderzoeksfase

Deze fase bestaat uit bepalen van categorieën om activiteiten in te delen. Allereerst zijn er semigestructureerde interviews afgenomen bij twee oud deelnemers van New Dutch Connections van 25- 30 jaar, van Syrische en Eritrese afkomst, met een taalniveau in Nederlands of Engels van B1. Hierbij gaat het om een doelgerichte steekproef. Voorafgaand aan de interviews is mondeling toestemming gevraagd voor medewerking, geluidsopname en verwerking van gegevens. Hierbij is het doel en wijze van verwerking van de gegevens toegelicht.

Er is gekozen voor wat oudere jongeren, omdat zij meer ervaring hebben en een completer beeld kunnen geven van betekenisvolle activiteiten voor alle leeftijden. Daarnaast is gekozen voor participanten van Syrische en Eritrese afkomst, omdat dit de grootste populatie is binnen New Dutch Connections. Vanwege de open vraagstelling binnen het interview, is een taalniveau van minimaal B1 noodzakelijk (Council of Europe, 2018). Het interview is zonder tolk afgenomen en in het Nederlands gevoerd, dit was naar voorkeur van beide participanten.

Het semigestructureerde interview bestaat uit de topics: betekenisvolle activiteiten in het verleden, heden en toekomst. Aan de participanten is hierbij gevraagd om uitgebreid te vertellen over deze activiteiten voor henzelf, hun leeftijdsgenoten en de jongere doelgroep. Er is gebruik gemaakt van een interviewprotocol, zie bijlage 5. Er is gekozen voor een semigestructureerd interview, omdat de participanten door hun taalniveau wel enige structuur nodig hebben binnen het interview.

De interviews zijn anoniem verwerkt en woordelijk getranscribeerd. Vervolgens is er gelabeld en gecodeerd, waaruit verschillende activiteits-categorieën zijn bepaald. Deze categorieën volgen de basis voor de ontwerpfase van het ontwerpgericht onderzoek. Vervolgens is er een membercheck uitgevoerd.

Ontwerpfase

Na het vaststellen van de categorieën in de vooronderzoeksfase, volgt de ontwerpfase. Deze fase bestaat uit het verzamelen van foto's en afbeeldingen en een groepsinterview.

Verzamelen van foto's en afbeeldingen

Een doelgerichte steekproef met zelfselectie is uitgevoerd bij een groep van 32 huidige deelnemers van New Dutch Connections.

De bepaalde categorieën zijn vertaald in het Engels, Arabisch en Tigrinya. Vervolgens is de respondenten gevraagd om binnen elke categorie vijf foto's te maken of afbeeldingen te zoeken van activiteiten in de vrije tijd en deze binnen 14 dagen te versturen naar de onderzoeker. Hierbij is vooraf toestemming gevraagd voor medewerking en anonieme verwerking van gegevens. Hierbij is het doel en wijze van verwerking van de gegevens toegelicht.

Groepsinterview

Om verschillende meningen te horen en de interactie tussen de verschillende respondenten op gang te brengen is gekozen voor een groepsinterview. Hiervoor zijn 15 oud-deelnemers in Rotterdam met een taalniveau van A2-B1 gevraagd om deel te nemen. Het betreft hier een doelgerichte steekproef met zelfselectie.

Omdat hierbij wel met foto's wordt gewerkt en minder diepgaande gesprekken worden gevoerd dan tijdens de interviews in de vooronderzoeksfase is het taalniveau van A2-B1 voldoende (Council of Europe, 2018). Vooraf aan het groepsinterview is mondeling toestemming gevraagd voor medewerking, geluidsopname en verwerking van gegevens. Hierbij is het doel en wijze van verwerking van de gegevens toegelicht.

Voorafgaand aan het groepsinterview zijn alle foto's geprint en is een voorselectie gemaakt van de foto's. Hierbij zijn alle foto's waar herkenbare personen op staan verwijderd in verband met de privacy.

Tijdens het groepsinterview zijn de ontvangen foto's beoordeeld en het ontwerp van het instrument is bepaald, hierbij wordt gebruik gemaakt van een interview-protocol, zie bijlage 6. Het groepsinterview bestaat uit de volgende onderdelen: (1) het selecteren van foto's, (2) het indelen van foto's in categorieën en (3) een gesprek over de gebruikseisen van het eindproduct. Tijdens het selecteren van foto's worden de volgende inclusiecriteria gehanteerd: De foto is volgens alle respondenten (a) duidelijk en scherp en (b) een activiteit in de vrije tijd. Daarnaast wordt er bij dubbele foto's van dezelfde activiteit één foto uitgekozen (c).

Omdat de respondenten geen toestemming hebben verleend voor het maken van een geluidsopname, zijn tijdens het groepsinterview notulen gemaakt. Per onderwerp van het groepsinterview zijn de uitkomsten beschreven. Het laatste deel van het groepsinterview is gecodeerd, vervolgens is een membercheck uitgevoerd. Hieruit volgen aanbevelingen die gepresenteerd zullen worden in het onderzoeksverslag.

Resultaten

Vooronderzoeksfase

Interviews

Er zijn twee interviews afgenomen, zowel met een Eritrese als een Syrische deelnemer. Uit beide interviews kwam naar voren dat voor vluchtelingen in Nederland educatieve activiteiten ook voor de vrije tijd gelden. Bijvoorbeeld het oefenen van de Nederlandse taal. Daarnaast is er een onderscheid tussen activiteiten die ze in hun vrije tijd ondernemen, en genoemde hobby's.

De volgende activiteit-categorieën zijn bepaald: *sociale activiteiten*, *creatieve activiteiten*, *ontspanningsactiviteiten*, *sportactiviteiten*, *buitenactiviteiten* en *religieuze activiteiten*. Tijdens de membercheck vonden beide respondenten de activiteit-categorieën volledig. De categorie-afbeeldingen zijn te vinden in bijlage 7.

Ontwerpfase

Data verzameling

Er is werving uitgevoerd bij 32 huidige deelnemers van New Dutch Connections. Hiervan hebben 18 deelnemers in totaal 77 foto's van activiteiten aangeleverd. De 18 respondenten hebben niet eerder aan het onderzoek meegewerkt. Voor demografische data, zie tabel 2. In de voorselectie voorafgaand aan het groepsinterview, zijn 12 foto's uitgesloten vanwege herkenbare personen op de foto (privacy). De geïnccludeerde foto's zijn weergegeven in bijlage 8.

Tabel 2: Demografische data

Leeftijd	17 – 30 jaar, N=24 SD =4,45		
Land van herkomst	Man	Vrouw	Totaal
- Eritrea	1	2	3
- Syrië	3	2	5
- Iran	2	2	4
- Afghanistan	2		2
- Ethiopië	1		1
- Koerdistan	1		1
- Irak	2		2
Totaal	12	6	18

Groepsinterview

Na werving van 15 oud-deelnemers, hebben 8 deelnemers aangegeven te willen participeren. 4 van de 8 deelnemers kon op de afgesproken tijd en locatie aanwezig zijn. Deze 4 deelnemers bestonden uit 1 vrouw, 3 mannen. De respondenten zijn van Eritrese (2), Syrische (1) en Afghaanse (1) afkomst en zijn 18, 20, 25 en 28 jaar.

(1) Het selecteren van foto's

De selectie criteria zijn met de respondenten gedeeld. Wanneer een van de respondenten de foto niet goedkeurt, is de foto afgekeurd.

Van de 65 foto's, zijn 26 foto's geïnccludeerd. De overige foto's zijn uitgesloten op basis van de volgende criteria: (a) de foto was onduidelijk of onscherp (12 keer), (b) de foto was geen activiteit (6 keer) of geen vrije tijd (5 keer), (c) dubbele foto's of dezelfde activiteit (16 keer).

(2) Het indelen van foto's in categorieën

De respondenten hebben de verschillende geïnccludeerde foto's onder de verschillende categorieën ingedeeld. Er was even discussie over buiten – en sport activiteiten, en waar

muzikale activiteiten onder moeten vallen. Eerst wilde de groep een extra categorie aanmaken, waar muziek onder kon vallen. Echter is de groep hier later op terug gekomen.

Na het indelen van de foto's in de categorieën, hebben de respondenten per categorie nog activiteiten aangedragen waar geen foto's van aanwezig zijn. Tabel 3 geeft een overzicht van de foto's van activiteiten per categorie (groen) en de toegevoegde activiteiten zonder foto (wit).

Tabel 3: Foto's en activiteiten per categorie

Ontspanning	Sociaal	Religieus	Educatief	Sport	Buiten	Creatief
<i>Online poker</i>	<i>Concert bezoeken</i>	Iftar	<i>NL oefenen</i>	<i>Cricket</i>	<i>Fietsen</i>	<i>Schilderen</i>
<i>Film/serie kijken</i>	<i>Winkelen</i>	Naar kerk	Naar bibliotheek	<i>Fitness</i>	<i>wandelen</i>	<i>Tekenen</i>
<i>Koken</i>	<i>Facebook</i>	Naar moskee	Boek lezen	<i>Tennis</i>	<i>Naar het strand</i>	<i>Drummen</i>
<i>gamen</i>	Sociale media		Nieuws kijken	<i>Voetbal</i>	Wandelen	<i>Gitaar spelen</i>
<i>Film kijken</i>	Online games		Krant lezen	Basketbal	Reizen	<i>Piano spelen</i>
Slapen	Naar buiten met vrienden		Sociaal media	Golf	Parachute springen	Toneel spelen
Muziek luisteren	BBQ		Workshop volgen	MMA sporten	Bos	mondharmonica
Tv kijken				Atletiek		Harp
schoonmaken				Wielrennen		Orkest
Facebook				Zeilen		Koor
Lezen				Korfbal, volleybal, handbal		Fluit
				Surfen		Zingen
				Zwemmen		Dansen
				Schaatsen		Fotografie
				Formule 1		Krasspelen
				Badminton		Saxofoon
				Hardlopen		webdesign

(3) Een gesprek over de gebruikseisen van het eindproduct

Tijdens een gesprek met de respondenten over de gebruikseisen van het eindproduct zijn verschillende onderwerpen behandeld. Deze onderwerpen worden onderstaand beschreven.

Meerwaarde van het product

Allereerst gaven de respondenten aan dat zij het gebruik van de foto's per categorie erg aanraden wanneer er sprake is van een taalbarrière. Op deze manier kan er toch makkelijk gecommuniceerd worden met de deelnemer, wat de band versterkt. Een tolk wordt door de respondenten vaak als negatief gezien. De respondenten gaven aan dat een tolk alleen wordt gebruikt bij belangrijke gesprekken met de IND of COA.

Vorm

De respondenten gaven aan dat de foto's gebruikt kunnen worden als hulpmiddel tijdens een gesprek. Hierbij gaven zij aan dat het eindproduct overzichtelijk moet zijn en makkelijk mee te

nemen. Hierbij houden ze rekening met de ergotherapeut (i.o.) en de deelnemer met de taalbarrière. De ergotherapeut kan het hulpmiddel altijd bij zich hebben en voor de deelnemer is het overzichtelijk en meteen duidelijk wat er gevraagd wordt.

De respondenten gaven aan dat het eindproduct klein moet zijn en gemakkelijk mee te nemen, bijvoorbeeld in de vorm een flyer of aanwijskaart. Volgens de respondenten is een deze vorm overzichtelijk. Hierbij moeten alle foto's per categorie op staan in pasfotoformaat.

Niet alle foto's hoeven worden getoond volgens de respondenten. Het gaat voor de deelnemer met de taalbarrière om het begrijpen van de context. Hierbij kan rekening worden gehouden met de meest voorkomende activiteiten per categorie. Mocht de activiteit er niet tussen zitten dan kan dit volgens de respondenten met google translate opgelost worden.

De respondenten zien geen heil in verschillende losse foto's, dit is lastig mee te nemen, duurt te lang en biedt geen ingangen tot een gesprek.

Tekst

De respondenten vinden dat er niet bij alle foto's tekst nodig is. Het is wel waardevol om de categorieën te voorzien van tekst in het Nederlands, Engels en eventueel andere talen. Wanneer de categorie is vertaald, zijn de rest van de foto's ook duidelijk.

Gebruik

De respondenten gaven nadrukkelijk aan dat het eindproduct ter ondersteuning moet zijn tijdens een gesprek, niet als activiteit of om het gesprek te omzeilen. Zij noemden dat de desbetreffende deelnemer serieus genomen moet worden, volgens de respondenten geeft een gesprek met een flyer of aanwijskaart dit signaal af. De meerwaarde van het eindproduct zit volgens de respondenten in het feit dat het een handige gesprekshulp is die verschillende opties geeft in activiteiten.

Daarnaast komt naar voren dat de respondenten het belangrijk vinden dat er aandacht is voor wat de jongeren daadwerkelijk doen in hun vrije tijd. Een hobby als 'voetballen' kan worden aangegeven door deelnemers, terwijl zij dit een keer in de 2 maanden doen. In de tussentijd kijken zij bijvoorbeeld televisie.

Hierbij kan het volgens de respondenten helpen om een onderscheid te maken in activiteiten voorheen en nu.

Discussie

Dit ontwerpgerichte onderzoek is uitgevoerd in opdracht van New Dutch Connections. Ergotherapeuten (i.o.) ervaren veel moeite in het uitvragen van betekenisvolle activiteiten in de vrije tijd bij jonge vluchtelingen met een taalbarrière. Binnen dit ontwerpgerichte onderzoek heeft de doelgroep zelf een participerende rol gespeeld, waarin een aantal thema's naar voren zijn gekomen.

In het gebruik van een tolk in informeel contact zien de respondenten geen meerwaarde. Zij zien de meerwaarde van een tolk binnen formele organisaties als de Immigratie- en Naturalisatie Dienst en de Dienst Terugkeer en Vertrek. Ook Roels et al. (2015) beschrijft dat het gebruik van een tolk meerwaarde heeft in formele situaties, tijdens een informeel gesprek echter niet. Vanuit de literatuur is geen passend ergotherapeutisch instrument gevonden om betekenisvolle activiteiten in de vrije tijd in kaart te brengen bij jonge vluchtelingen met een taalbarrière. Het gebruik van foto's is volgens de respondenten een geschikte manier om te ondersteunen in de communicatie met vluchtelingen waarbij er sprake is van een taalbarrière. Vanuit de literatuur is hier weinig onderzoek naar gedaan, echter wordt het gebruik van beelden wel aangeraden (Priebe et al., 2011).

Een verrassende uitkomst uit het onderzoek is de rol die de foto's moeten spelen in het gesprek. De respondenten beschrijven de foto's nadrukkelijk als een hulpmiddel tijdens het gesprek. Hieruit komt duidelijk naar voren dat de intentie moet zijn om een gesprek te voeren, hieruit komt de behoefte naar voren om serieus genomen te worden. Higginbottom et al. (2015) beschrijft dat het belang van de juiste intentie hebben in de communicatie en moeite doen een positief effect heeft in het reduceren van een taalbarrière.

De foto's zouden kunnen worden verwerkt in een aanwiskaart, wat als hulpmiddel dient tijdens het gesprek. Hierin houden de respondenten pragmatisch rekening met de ergotherapeut (i.o.), echter komt hierin wederom de behoefte van de respondenten naar voren, namelijk het gevoel serieus genomen te worden. De meerwaarde van het eindproduct zit volgens de respondenten in het feit dat het een handige gesprekshulp is die verschillende opties geeft in activiteiten. De functie van de aanwiskaart of flyer is het verduidelijken van de context en het tonen van mogelijkheden. Hierdoor wordt een taalbarrière voor een groot deel overbrugd, wat de communicatie ten goede komt.

Naast de aanwiskaart kan eventueel aanvullend gebruik gemaakt worden van google translate. Ook Abujarour & Krasnova (2017) beschrijven de positieve rol van Google translate als app. Vooral bij Arabisch sprekende doelgroepen is deze applicatie waardevol. Het gebruik van de applicatie veroorzaakt echter net als een tolk 'ruis' in het gesprek. Een gesprekshulpmiddel als de aanwiskaart kan hierbij echt een uitkomst bieden.

Sterke kanten

Participerende rol

Binnen dit ontwerpgerichte onderzoek heeft de doelgroep een participerende rol gespeeld. Omdat juist voor deze doelgroep vaak systemen opgelegd worden die niet volledig passend zijn (Ferrier, Kahmann & Massink, 2017), is hier bewust voor gekozen. Ook binnen de ergotherapeutische instrumenten wordt vaak een westerse visie erop nagehouden. Het is vernieuwend om de doelgroep hierin in hun eigen behoefte te laten voorzien. De participerende rol van de doelgroep vraagt wel de nodige flexibiliteit van de onderzoeker.

Binnen het onderzoek zijn categorieën bepaald aan de hand van interviews van de doelgroep in de vooronderzoeksfase, binnen de ontwerpfase zijn foto's van de doelgroep verzameld per categorie, deze foto's zijn door deelnemers geselecteerd en ingedeeld per categorie. Door gebruik te maken van de visie en mening van de doelgroep wordt het uiteindelijke eindproduct enorm passend voor de doelgroep.

Bekend met onderzoeker

Alle respondenten binnen het onderzoek zijn vertrouwd met de onderzoeker, hierdoor zijn de jongeren eerder geneigd om te participeren aan het onderzoek. Door het vertrouwen zijn de respondenten ook eerder geneigd om open te zijn. Dit kan echter ook resulteren in het geven van gewenste antwoorden. Door de diverse opzet van het onderzoek, de open vragen en de onafhankelijke houding van de onderzoeker is de kans hierop verkleind.

Onderzoeksmethode

Binnen het onderzoek is op diverse manieren data verzameld; twee semigestructureerde interviews, verzamelen van foto's en afbeeldingen en een groepsinterview. Juist deze verschillende manieren van dataverzameling, maar het onderzoek sterk en innovatief. Binnen het onderzoek is in iedere fase gebruik gemaakt van andere respondenten. Dit om te waarborgen dat de verschillende groepen elkaar niet zouden kunnen beïnvloeden. De respondenten die de foto's hebben gemaakt, hebben bijvoorbeeld niet deelgenomen aan het groepsinterview waarin die zelfde foto's werden geselecteerd.

Beperkingen

Focusgroep

Er is drie keer geprobeerd om een focusgroep te organiseren, door een verkeersinfarct in omgeving Rotterdam en een medisch noodgeval konden de eerste twee pogingen niet doorgaan. De derde poging was het organiseren van een focusgroep op het kantoor van New Dutch Connecties. Door verschillende omstandigheden konden verschillende jongeren niet aanwezig zijn, een groep van vier jongeren bleef over, waarna een groepsinterview werd uitgevoerd. De complexiteit van de doelgroep vraagt om flexibiliteit van de onderzoeker, tijdens het organiseren van de focusgroep is dan ook rekening gehouden met het scenario van een groepsinterview.

Geluidsopname

Tijdens het groepsinterview hebben de respondenten geen toestemming verleend voor het maken van een geluidsopname. Hierdoor heeft de onderzoeker genotuleerd tijdens het groepsinterview. Hierdoor kan informatie zijn gemist, of zaken verkeerd geïnterpreteerd. Tijdens de membercheck zijn echter geen bijzonderheden naar voren gekomen.

Onderzoeksgroep

In de ontwerpfase is gebruik gemaakt van een brede onderzoeksgroep, zowel qua leeftijd als nationaliteit. In het verzamelen van foto's en het organiseren van het groepsinterview is rekening gehouden met een lager opkomstpercentage. Hierdoor is een grote groep benaderd, waarna een deel heeft deelgenomen. Omdat het belang van het verzamelen van data prioriteit had, is minder rekening gehouden met de representatie van de doelgroep binnen New Dutch Connections. De onderzoeksgroep is uiteindelijk breed en divers, waardoor een diversiteit aan data is binnen gekomen. De foto's zijn geselecteerd door een kleinere onderzoeksgroep tijdens het groepsinterview.

Vervolgonderzoek

De ontwerpfase van het eindproduct is nog niet afgerond. In een vervolgonderzoek kan een concept gemaakt worden en worden getoetst en aangepast door de doelgroep. In vervolgonderzoek is het van belang dat de doelgroep een participerende rol blijft houden. Dit verhoogt de validiteit en verplaatsbaarheid. Hierbij is het van belang dat de respondenten een vertrouwensband hebben met de interviewer of de onderzoeker, om de maximale openheid te kunnen garanderen. Daarnaast wordt sterk aanbevolen om in de vervolgfase alsnog een focusgroep te organiseren, om zo de validiteit van het eindproduct te verhogen.

Conclusie

“Op welke beeldende manier kan een ergotherapeut (i.o.) binnen New Dutch Connections vluchtelingen van 15 – 30 jaar, waarbij er sprake is van een taalbarrière, ondersteunen in het in kaart brengen en vinden van betekenisvolle activiteiten in de vrije tijd?”

Zowel literatuur als praktijkonderzoek tonen aan dat het gebruik van beelden kan helpen om een taalbarrière te overbruggen. Er is geen geschikt ergotherapeutisch instrument voor het in kaart brengen en vinden van betekenisvolle activiteiten in de vrije tijd voor jonge vluchtelingen met een taalbarrière. Er is bij de jongeren behoefte aan een gesprekshulpmiddel in de vorm van een aanwijskaart, waarbij foto's van activiteiten per categorie worden getoond. Hierbij gaat het nadrukkelijk om een hulpmiddel om het gesprek te kunnen voeren. Dit voorziet in de behoefte van de jongeren om serieus genomen te worden. Zowel volgens de doelgroep als de literatuur is het belangrijk om het gesprek proberen aan te gaan en naast het hulpmiddel te gebruiken, kijkend naar de behoefte van de jongere.

Dit onderzoek heeft geleid tot nieuwe inzichten in de communicatie met jonge vluchtelingen met een taalbarrière. Het ontwikkelen van het hulpmiddel zal een bijdrage leveren aan New Dutch Connections en de ontwikkeling van het beroep ergotherapie in het ondersteunen en versterken van deze kwetsbare doelgroep.

Aanbevelingen

Naar aanleiding van dit ontwerpgerichte onderzoek volgen de volgende aanbevelingen voor New Dutch Connections:

- Om betekenisvolle activiteiten in de vrije tijd te kunnen achterhalen bij jonge vluchtelingen met een taalbarrière kan een aanwijskaart uitkomst bieden. De testversie van de aanwijskaart moet voldoen aan de volgende eisen:
 - o Foto's worden getoond in verschillende categorieën.
 - o De categorieën zijn vertaald in Nederlands, Engels, Tigrigna en Arabisch, zodat de respondent de context hiervan begrijpt.
 - o Per categorie hoeven niet alle aanbevolen foto's worden getoond, een top 5 activiteiten per categorie kan hierin voldoende zijn. Hierbij is het echter van belang dat deze top 5 wordt bepaald door de doelgroep zelf.
- Het ontwikkelen van de aanwijskaart heeft meerwaarde voor de doelgroep. Om dit te kunnen ontwikkelen is vervolgonderzoek nodig. Een nieuwe afstudeeropdracht voor een ergotherapeut i.o. voorziet hierin.
- Maak bij het organiseren van een focusgroep in het vervolgonderzoek gebruik van bestaande groepen deelnemers van modules van ToekomstAcademie Rotterdam. Hierbij is het van belang om in de planning van de module een sessie te reserveren voor de focusgroep. Zo wordt het organiseren van een focusgroep gewaarborgd.
- Binnen dit onderzoek is de participerende rol van de doelgroep als positief ervaren. Naast hen actief te betrekken in een onderzoek, is het van belang om dit binnen New Dutch Connections ook te doen in het maken van nieuwe plannen en ontwikkelen van nieuwe modules. Hierdoor wordt ook in de behoefte voorzien serieus genomen te worden en zijn de programma's van New Dutch Connections nog meer passend bij de doelgroep.

Literatuurlijst

AbuJarour, S., & Krasnova, H. (2017). *Understanding the role of ICTS in promoting social inclusion: the case of Syrian refugees in Germany*. In Proceedings of the 25th European Conference on Information Systems (ECIS), Guimarães, Portugal, June 5-10, 2017 (pp. 1792-1806). ISBN 978-989-20-7655-3 Research Papers. http://aisel.aisnet.org/ecis2017_rp/115

Carlson, E.D., Engebretson, J., & Chamberlain, R.M. (2006). *Photovoice as a social process of critical consciousness*. Qualitative Health Research, 16(6), 836-852.

Centraal bureau voor de Statistiek (05 april 2018). *Asielverzoeken' Nationaliteit, vanaf 1975. geraadpleegd op 05 april 2018, van*
<http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?VW=T&DM=SLNL&PA=80059ned&D1=0&D2=0&D3=a&HD=160516-2026&HDR=T,G2&STB=G1>

Centraal Orgaan opvang Asielzoekers. (2017). *Asielprocedure*. Geraadpleegd op 04-12-2017, van <https://www.coa.nl/nl/asielopvang/asielprocedure>

Claasen, Y. (11-04-2016). *Twaalf communicatietips voor maatjes & coaches met hun jongere*. New Dutch Connections: Utrecht. Gedownload op 14-11-2017, van https://docs.google.com/file/d/0BxvWMR2k_XOsNFdJNlprQ0NPVHc/view?rm=minimal

Cobb, T.G. (2010). *Strategies for Providing Cultural Competent Health Care for Hmong Americans*. Journal of Cultural Diversity. Vol 17, No. 3.

Council of Europe. (2018). *Common European Framework of Reference for Languages (CEFR): The CEFR Levels*. Geraadpleegd op 11-02-2018, van <https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages/level-descriptions>

Council of Europe. (2018). *Self-assessment grid - Table 2 (CEFR 3.3) : Common Reference levels*. Gedownload op 11-02-2018, van <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=090000168045bb51>

Ferrier, J., Kahmann, M., & Massink, L.(2017). *Handreiking voor ondersteuning van Eritrese nieuwkomers bij hun integratie: Jullie Nederlanders hebben voor alles een systeem*. Kennisplatform Integratie & Samenleving. Gedownload op 11-11-2017, van <https://www.kis.nl/publicatie/handreiking-voor-ondersteuning-van-eritrese-nieuwkomers-bij-hun-integratie>

Granse, M. le, Hartingsveldt, M. van, & Kinébanian, A. (Red.). (2012). *Grondslagen van de ergotherapie* (3e druk). Amsterdam: Reed Business.

Higginbottom, G.M.A., Safipour, J., Yohani, S., O'Brien, B., Mumtaz, Z., & Paton, P. (2015). *An Ethnographic study of communication challenges in maternity care for immigrant women in rural alberta*. Midwifery 31 (2015) 297-304

McCarthy, J., Cassidy, I., Graham, M., & Tuohy, D. (2013). *Conversations through barriers of language and interpretation*. British Journal of Nursing. DOI: 10.12968/bjon.2013.22.6.335.

Morina, N., Ewers, S.M., Passardi, S., Schnyder, U., Knaevelsrud, C., Muller, J., Bryant, R.A., Nickerson, A., & Schick, M. (2017). *Mental health assessments in refugees and asylum seekers:*

evaluation of a tablet-assisted screening software. Conflict & Health. 10/2/2017, Vol. 11, p1-9. 9p. DOI: 10.1186/s13031-017-0120-2.

Priebe, S., Sandhu, S., Dias, S., Gaddini, A., Greacen, T., Loannidis, E., Kluge, U., Krasnik, A., Lamkaddem, M., Lorant, V., Puigpinósi Riera, P., Sarvary, A., Soares, J.J.F., Stankunas, M., Strassmayr, C., Wahlbeck, K., Welbel, M., & Bogic, M. (2011). *Good practice in health care for migrants: views and experiences of care professionals in 16 European countries*. BMC Public Health 2011, 11:187.

Roels, B., Seghers, M., Bisschop, B., de, Avermaet, P., van, Herreweghe, M. van, & Slembrouck, S. (2015). *Equal Access to community interpreting in Flanders: a matter of self-reflective decision making?* Translation & Interpreting. Vol. 7 no. 3. DOI: 10.12807/ti.107203.2015.a11

Stuurman, M. & Kronenberg, F. (2018). *Tussenrapportage ToekomstAcademies: over de periode september 2015 - december 2017 ten behoeve van het Oranjefonds*. Utrecht: New Dutch Connections.

Suurmond, J., & Seeleman, C. (2006). *Shared decision-making in an intercultural context: Barriers in the interactions between physicians and immigrant patients*. Patient Education and Counseling 60 (2006) 253 – 259.

Taalbarrière. (2018). In *Van Dale Uitgevers*. Geraadpleegd van <https://www.vandale.nl/gratis-woordenboek/nederlands/betekenis/taalbarriere#.Wxb8Ui-YOCQ>

Tolk en Vertaalcentrum Nederland. (31-10-2017). *Tips: Hoe te communiceren met iemand met een taalbarrière*. Geraadpleegd op 14-11-2017, van <https://www.tvcn.nl/nl/blog/2017/10/31/tips-hoe-te-communiceren-met-iemand-met-een-taalbarriere/>

Van Aken, J. & Andriessen, D. (red.), (2011). *Handboek Ontwerpgericht Wetenschappelijk Onderzoek*. Den Haag: Uitgeverij Boom Lemma.

Verhoef, J., Kuiper, C., Neijenhuis, K., Dekker-Doorn, C., & Rosendal, H. (2015). *Zorgbasics Praktijkgericht onderzoek*. Amsterdam: Boom Uitgevers.

Verhoef, J., & Zalmstra, A. (2013). *Beroepscompetenties Ergotherapie: Een toekomstige beschrijving van het gewenste eindniveau van de opleiding tot ergotherapeut* (2e druk). Amsterdam: Boom Lemma

VluchtelingenWerk Nederland. (10 juli 2017). *Vluchtelingen in getallen 2017*. gedownload op 04-03-2018, van <https://www.vluchtelingenwerk.nl/sites/public/u152/Vluchtelingeningetallen2017compleet-1.pdf>

Bijlage 1 Zoektermen

Zoektermen
Tabel 1.1

Tabel 1: zoektermen

Trefwoord	Synoniemen	Gerelateerde zoektermen
Interventie	Interventie(s), methode(n), manier(en)	Handvat(ten), advies, adviezen, instructie, handleiding, tools
Intervention	Interventions, method('s), way('s),	Advice, instruction(s), guide, manual, tools
Beeldende interventie	Beeldende manier, visuele manier, visuele interventie, visuele methode	Foto's, tekenen, video, pictogrammen, gebaren
Visual intervention	Visual methods, visual way, visually	Pictures, drawing, video, icon, picto
Communicatie	Gesprek, praten, converseren, conversatie, in contact staan, informatieoverdracht,	Verbale communicatie, informele communicatie, expressie
Communication	Conversation, talking, speaking, contact.	Verbal communication, informal communication, expression
Effectief	Doelmatig, doeltreffend, functioneel, succesvol, bruikbaar, efficient	
Effective	Functional, Successful, useful, efficient	
Vluchteling	Migrant, asielzoeker, alleenstaande minderjarige vreemdeling, AMV'-er, AZC-er, ongedocumenteerde,	Afrikaanse, Arabische, niet-westerse achtergrond.
Refugee	Migrants, asylum seeker, fugitive, émigré, stateless person, DP, displaced person	African, arabic, non-western background
Taalbarrière	Communicatie barrière. Communicatie belemmering, Communicatie obstructie	
Barrière	Belemmering, hindernis, obstructie, obstakel.	Moeilijkheden
taal	Spraak	Nederlands, Engels, Arabisch, tigrigna,
Language barrier	Barrier in communication, obstruction in communication, language obstruction,	
Barrier	Obstruction, block,	Trouble, disturb, struggle, problem
Language	Communication, speaking, spoken communications, verbal communications	Dutch, English, arabic, tigrigna,

Bijlage 2 Overzicht instrumenten

Instrument	Korte beschrijving instrument	Selectiecriteria	Voldoet ja/nee
COPM	“Participatieproblemen van een cliënt in kaart brengen; cliënt stelt prioriteiten in behandeldoelen en scoort uitvoering van en tevredenheid over zijn handelen” (grondslagen bron, p588)	Instrument gaat over betekenisvolle activiteiten in de <i>vrije tijd</i>	Ja, onder andere.
		Instrument gaat over het in kaart brengen van activiteiten	In kaart brengen van participatieproblemen.
		Instrument werkt op een beeldende manier	Nee
		Doelgroep 15-30 jaar?	Ja, onder andere.
Interesse lijst	(Interest Checklist, 1969) Inventariseren van interesses in verleden, heden en toekomst.	Instrument gaat over betekenisvolle activiteiten in de <i>vrije tijd</i>	ja
		Instrument gaat over het in kaart brengen van activiteiten	ja
		Instrument werkt op een beeldende manier	nee
		Doelgroep 15-30 jaar?	ja
Activity index and meaningfulness of Activity scale	onderzoekt de betekenis en significantie van activiteiten en activiteitenpatronen van ouderen	Instrument gaat over betekenisvolle activiteiten in de <i>vrije tijd</i>	gedeeltelijk
		Instrument gaat over het in kaart brengen van activiteiten	ja
		Instrument werkt op een beeldende manier	nee
		Doelgroep 15-30 jaar?	Nee, voor ouderen.
CAPE: Children's Assessment of Participation and Enjoyment	De participatie in dagelijkse buitenschoolse activiteiten in kaart brengen door middel van een vragenlijst of activiteitenkaarten waarbij diversiteit,	Instrument gaat over betekenisvolle activiteiten in de <i>vrije tijd</i>	gedeeltelijk
		Instrument gaat over het in kaart brengen van activiteiten	In kaart brengen van participatie in buitenschoolse activiteiten. nee

PAC	<i>Preference for Activities (2004)</i> De betekenis en voorkeuren van de dagelijkse buitenschoolse activiteiten in kaart brengen door middel van een vragenlijst of activiteitenkaarten; Aanvullend assessment is de CAPE.	intensiteit en beleving van plezier worden beoordeelt	Instrument werkt op een beeldende manier	d.m.v. activiteiten kaarten. ja
			Doelgroep 15-30 jaar?	6-21 jaar.
			Instrument gaat over betekenisvolle activiteiten in de <i>vrije tijd</i>	Gedeeltelijk,
			Instrument gaat over het in kaart brengen van activiteiten	ja
Community integration Questionnaire	helpt cliënten hun mate van maatschappelijke participatie te onderzoeken.		Instrument werkt op een beeldende manier	d.m.v. activiteitenkaarten. ja
			Doelgroep 15-30 jaar?	6-21 jaar.
			Instrument gaat over betekenisvolle activiteiten in de <i>vrije tijd</i>	gedeeltelijk
			Instrument gaat over het in kaart brengen van activiteiten	nee
Daily Activity Checklist	Ontwikkeld voor mensen met ernstige psychische aandoeningen die in maatschappij leven. Checklist welke dagelijkse activiteiten ondernomen worden.		Instrument werkt op een beeldende manier	nee
			Doelgroep 15-30 jaar?	onbekend
			Instrument gaat over betekenisvolle activiteiten in de <i>vrije tijd</i>	gedeeltelijk
			Instrument gaat over het in kaart brengen van activiteiten	ja
LBS Leisure Boredom Scale	Onderzoekt de mate van 'boredom' in het dagelijks leven.		Instrument werkt op een beeldende manier	nee
			Doelgroep 15-30 jaar?	Gedeeltelijk
			Instrument gaat over betekenisvolle activiteiten in de <i>vrije tijd</i>	Nee
			Instrument gaat over het in kaart brengen van activiteiten	Nee
			Instrument werkt op een	Nee

Leisure interest profile for adults	To select specific play/leisure activities with which to engage an adult by assessing the client's interest and participation in play and leisure activities	beeldende manier	
		Doelgroep 15-30 jaar?	Gedeeltelijk
		Instrument gaat over betekenisvolle activiteiten in de <i>vrije tijd</i>	Ja
		Instrument gaat over het in kaart brengen van activiteiten	ja
Activity Card Sort (ACS, 1995)	Vaststellen van activiteiten die oudere cliënten uitvoeren op de gebieden IADL, vrije tijd en sociale contacten aan de hand van foto's	Instrument werkt op een beeldende manier	nee
		Doelgroep 15-30 jaar?	Voor volwassenen.
		Instrument gaat over betekenisvolle activiteiten in de <i>vrije tijd</i>	ja
		Instrument gaat over het in kaart brengen van activiteiten	ja
Foto interview		Instrument werkt op een beeldende manier	Ja met foto's
		Doelgroep 15-30 jaar?	Autochtone ouderen vanaf 60 jaar
		Instrument gaat over betekenisvolle activiteiten in de <i>vrije tijd</i>	Gaat over meten van participatie en zelfredzaamheid in dagelijkse activiteiten.
		Instrument gaat over het in kaart brengen van activiteiten	ja
Meaningful Activity Participation Assessment (MAPA)	Meet de betekenisvolheid en participatie van 28 activiteiten d.m.v. een vragenlijst.	Instrument werkt op een beeldende manier	Ja, met foto's
		Doelgroep 15-30 jaar?	Nee. Tot VSO 20 jaar.
		Instrument gaat over betekenisvolle activiteiten in de <i>vrije tijd</i>	Gedeeltelijk
		Instrument gaat over het in kaart brengen van activiteiten	ja

Photo Voice	Een onderzoeksmethode om samen met een cliënt op zoek te gaan naar dingen die belangrijk voor hem/haar zijn.	Instrument werkt op een beeldende manier	nee
		Doelgroep 15-30 jaar?	volwassenen
		Instrument gaat over betekenisvolle activiteiten in de <i>vrije tijd</i>	Over dingen die voor cliënt belangrijk zijn. Kan activiteiten zijn, hoeft echter niet.
		Instrument gaat over het in kaart brengen van activiteiten	In kaart brengen van betekenisvolle dingen voor cliënt. Kunnen activiteiten zijn, meet dit echter niet.
		Instrument werkt op een beeldende manier	ja
		Doelgroep 15-30 jaar?	ja

Bijlage 3 Zoekstring

Tabel 3: Zoekstring

Databank	Zoektermen		Hits	Datum	Gevonden artikelen	Beoordeling a.d.h.v. inclusie criteria
EBSCO	(Visual intervention AND language barrier) NOT interpreter	Limiters - Hidden NetLibrary Holdings Search modes - SmartText Searching	1,988	02-11-17	specificeren	
EBSCO	Visual intervention AND language barrier NOT Interpreter	Search modes - SmartText Searching	4	02-11-17	1. Thunberg, G., Törnå, C., & Nilsson, S. (2016) <i>Evaluating the Impact of AAC Interventions in Reducing Hospitalization-related Stress: Challenges and Possibilities.</i> 2. Wingard, R., McDougall, K., Thomas, J., & Hakim, R. (2008) <i>Special Programs for Incident Dialysis End-Stage Renal Disease Patients (SPIDER) Provide Improved Outcomes for New Hemodialysis (HD) Patients.</i> Nephrology Nursing Journal 3. King, J.T., Yonos, H., Horowitz, M.B., Kassam, A.B., Roberts, M.S., King, J.T., & Yonas, H. (2005). <i>A failure to</i>	1. Geen volledig artikel. Excluderen 2. Geen taalbarrière, Excluderen 3. medische oorzaak ten grondslag. Excluderen. 4. ouder dan 10 jaar. + geen taalbarrière. Excluderen

					<i>communicate: patients with cerebral aneurysms and vascular neurosurgeons. Journal of Neurology, Neurosurgery & Psychiatry.</i> 4. Tormanen,M. (2012). <i>LEARNING DISABILITIES CAN BE TREATED BY A COMPUTER PROGRAM BASED ON AUDITORY-VISUAL MATCHING.</i> Journal of Communications Research.	
EBSCO	Visual intervention AND language barrier AND refugee NOT interpreter	Search modes - SmartText Searching	0	02-11-17		
EBSCO	Visual intervention AND language barrier AND refugee	Search modes - SmartText Searching	0	02-11-17		
EBSCO	Visual intervention AND language barrier AND asylum seeker	Search modes - SmartText Searching	0	02-11-17		
EBSCO	Communication intervention AND language barrier AND asylum seeker	Search modes - SmartText Searching	2	02-11-17	1. Mouchenik, Y., Shehadeh,S., Sicard, S., Perouse de Montclos, M.-O., & Moro, M.R. (2010). <i>Une clinique de l'accueil et de l'accompagnement. La prise en charge d'une</i>	1. Niet Engelstalig verkrijgbaar. Excluderen. 2. Lezen.

					<i>famille demandeur d'asile politique réfugiée en France.</i> 2. Morina, N., Ewers, S.M., Passardi, S., Schnyder, U., Knaevelsrud, C., Muller, J., Bryant, R.A., Nickerson, A., & Schick, M. (2017). <i>Mental health assessments in refugees and asylum seekers: evaluation of a tablet-assisted screening software.</i> Conflict & Health. 10/2/2017, Vol. 11, p1-9. 9p. DOI: 10.1186/s13031-017-0120-2.	
EBSCO	visual intervention AND communication barrier AND asylum seeker	Search modes - SmartText Searching	0	02-11-17		
EBSCO	intervention AND communication barrier AND asylum seeker	Search modes - Boolean/Phrase	3	02-11-17	1. Morina, N., Ewers, S.M., Passardi, S., Schnyder, U., Knaevelsrud, C., Muller, J., Bryant, R.A., Nickerson, A., & Schick, M. (2017). <i>Mental health assessments in refugees and asylum seekers: evaluation of a tablet-assisted screening software.</i> Conflict	1. al eerder gevonden: lezen. 2. lezen 3. excluseren. Geen Engelstalige versie beschikbaar.

					& Health. 10/2/2017, Vol. 11, p1-9. 9p. DOI: 10.1186/s13031- 017-0120-2. 2. Bischoff, A., & Denhaerynck, K. (2010). <i>What do language barriers cost? An exploratory study among asylum seekers in Switzerland.</i> BMC Health Services Research. 2010, Vol. 10, p248- 254. 3. . Mouchenik, Y., Shehadeh, S., Sicard, S., Perouse de Montclos, M.-O., & Moro, M.R. (2010). <i>Une clinique de l'accueil et de l'accompagnement. La prise en charge d'une famille demandeur d'asile politique réfugiée en France.</i>	
EBSCO	informal communicatio n AND communicatio n barrier AND asylum seeker OR refugee	Search modes - Boolean/Phr ase	46,608	02- 11-17	specificeren	
EBSCO	informal communicatio n AND communicatio n barrier AND (asylum seeker OR refugee')	Search modes - SmartText Searching	0	02- 11-17		

EBSCO	refugee AND intervention in communication NOT interpreter	Search modes - Boolean/Phrase	10	02-11-17	1. Adaku, A., Okello, J., Lowry, B., Kane, J.C., Alderman, S., Musisi, S., & Tol, W.A. (2016). <i>Mental health and psychosocial support for South Sudanese refugees in northern Uganda: a needs and resource assessment</i>. Conflict & Health. Vol. 10, p1-10. DOI: 10.1186/s13031-016-0085-6 2. (Wohler, Y., & Dantas, J. (2017). <i>Barriers Accessing Mental Health Services Among Culturally and Linguistically Diverse (CALD) Immigrant Women in Australia: Policy Implications</i>. Journal of Immigrant & Minority Health, 19(3): 697-701. 3. Matthias, N.M. (2011). <i>Assessing the Communicative Ecology of Male Refugees in Namibia: A Study to Guide Health Communication Interventions on Multiple and Concurrent Sexual Partnerships</i> 4. Binfa, L.,	1. Geen taalbarrière. Excluderen 2. Geen volledige tekst. Excluderen 3. Geen volledige tekst. Excluderen 4. Geen taalbarrière. Excluderen. 5. Geen volledige tekst. Excluderen 6. ouder dan 10 jaar. Excluderen. 7. Ouder dan 10 jaar. Excluderen. 8. Ouder dan 10 jaar. Excluderen. 9. Geen taalbarrière. Excluderen. 10. Doet geen aanbevelingen voor interventies t.b.v. taalbarrière. Wel over andere communicatie problemen. Excluderen.
-------	---	-------------------------------	----	----------	--	---

				Robertson, E., & Ransjo-Arvidson, A. (2010). <i>"We are always asked; 'where are you from?'"</i>: Chilean women's reflections in midlife about their health and influence of migration to Sweden. Scandinavian Journal of Caring Sciences, Sep2010; 24(3): 445-453. 5. Mullany, L.C., Lee, C.I., Paw, P., Shwe O.E.K., Maung, C., Kuiper, H., Mansenior, N., Beyrer, C., & Lee, T.J. (2008) <i>The MOM Project: delivering maternal health services among internally displaced populations in eastern Burma</i>. Reproductive Health Matters, May2008; 16(31): 44-56. 6. Cropley, L. (2004) <i>The effect of health education interventions on child malaria treatment-seeking practices among mothers in rural refugee villages in Belize, Central America</i>. Health Promotion	
--	--	--	--	--	--

					International, Dec2004; 19(4): 445-452. 7. McCool, J.A. (2003) <i>Life experiences of Cambodian- American refugee women: segmented life stories.</i> Life Experiences of Cambodian- American Refugee Women: Segmented Life Stories; 2003; Ph.D. 230 p-230 p. 8. Communication markers of at- risk Southeast Asia refugee youth. 9. Hansen, J.M. (2010). <i>Eight Ways to Rebuild Haiti: Guantanamo to the Rescue.</i> New York Times. 1/17/2010, Vol. 159 Issue 54923, p9 10. Iversen, V.C., Mangerud, W.L., Eik-Nes, T.T., & Kjelsberg, E. (2013) <i>Communication Problems and Language Barriers Between Foreign Inmates and Prison Officers.</i> Journal of Immigrant & Refugee Studies. Jan2013, Vol. 11	
--	--	--	--	--	--	--

EBSCO	refugee AND communicatio n barrier AND without interpreter	Search modes - SmartText Searching	0	02-11-17		
EBSCO	refugee AND communicatio n barrier AND visual intervention	Search modes - SmartText Searching	0	02-11-17		
EBSCO	asylum seeker AND communicatio n barrier AND visual intervention	Search modes - SmartText Searching	0	02-11-17		
EBSCO	asylum seeker OR refugee AND communicatio n barrier	Search modes - Boolean/Phr ase	6,417	02-11-17	Specificeren	
EBSCO	asylum seeker OR refugee AND communicatio n barrier AND guideline	Search modes - Boolean/Phr ase	6,338	02-11-17	Specificeren	
EBSCO	asylum seeker OR refugee AND communicatio n barrier AND tools	Search modes - Boolean/Phr ase	6,335	02-11-17		
EBSCO	asylum seeker OR refugee AND communicatio n barrier AND visual tools	Search modes - Boolean/Phr ase	6,334	02-11-17		
EBSCO	asylum seeker AND communicatio n barrier AND visual tools	Search modes - SmartText Searching	0	02-11-17		
EBSCO	asylum seeker AND communicatio n barrier AND visual tools	Search modes - SmartText Searching	0	02-11-17		

EBSCO	refugee AND communicatio n barrier AND visual tools	Search modes - SmartText Searching	0	02-11-17		
EBSCO	migrant AND communicatio n barrier AND visual tools	Search modes - SmartText Searching	0	02-11-17		
EBSCO	migrant AND communicatio n barrier	Search modes - Boolean/Phrase	197	02-11-17	Specificeren	
EBSCO	(migrant OR refugee OR Asylum seeker) AND communicatio n barrier	Search modes - Boolean/Phrase	268	02-11-17	Specificeren	
EBSCO	(migrant OR refugee OR Asylum seeker) AND communicatio n barrier AND guideline	Search modes - Boolean/Phrase	13	02-11-17	1. Teunissen, E., et al. (2017) <i>Implementing guidelines and training initiatives to improve cross-cultural communication in primary care consultations: a qualitative participatory European study</i>. International Journal for Equity in Health, 2/10/2017; 16 1-12. 2. Kralj, L., & Barriball, L. (2004) Online information on primary care services for refugees and asylum-seekers. 3. Mortensen, A. (2010). <i>Cultural safety: does the theory work in practice for</i>	1. lezen 2. Ouder dan 10 jaar. Excluderen. 3. Geen taalbarrière: wel cultuurbarrière. Excluderen. 4. Gaat over het nut van een tolk. Excluderen. 5. Geen taalbarrière. Excluderen. 6. Gaat over familie vertalers. Geen interventies voor taalbarrière. Excluderen. 7. Volledige tekst niet beschikbaar + geen taalbarrière.

				<i>culturally and linguistically diverse groups?</i> Nursing Praxis in New Zealand, Nov20 4. Njeru, J. et al. (2017). <i>Diabetes Outcome and Process Measures Among Patients Who Require Language Interpreter Services in Minnesota Primary Care Practices</i>. Journal of Community Health, Aug2017, Vol. 42 Issue 4, p819-825, 5. Bellamy, K. et al. (2015) <i>Access to medication and pharmacy services for resettled refugees: a systematic review</i>. Australian Journal of Primary Health. 2015, Vol. 21 Issue 3, p273-278. 6p. 1 Diagram, 2 Charts. DOI: 10.1071/PY1412 6. Gray, Hilder & Donaldson. (2011). <i>Why do we not use trained interpreters for all patients with limited English proficiency? Is there a place for using family</i>	Excluderen. 8. Gaat over tolken. Excluderen. 9. Lezen 10. Gaat over HIV testen. Geent taalbarrière interventies. Excluderen 11. Lezen 12. Ouder dan 10 jaar. Excluderen. 13. Geen taalbarrière. Excluderen.
--	--	--	--	---	--

					<i>members?</i> Australian Journal of Primary Health. Sep2011, Vol. 17 Issue 3, p240- 249. 7. Sevinc, Ajghif, Uzun, Gulbol. (2016). <i>Expectations of relatives of Syrian patients in intensive care units in a state hospital in Turkey.</i> 8. Hadziabdic, E., et al. (2015). Boundaries and conditions of interpretation in multilingual and multicultural elderly healthcare. 9. Priebe, S. et al. (2011). Good practice in health care for migrants: views and experiences of care professionals in 16 European countries. 10. Manirankunda, L. et al. (2012). 'It Is Not Easy': Challenges for Provider- Initiated HIV Testing and Counseling in Flanders, Belgium. 11. Muijsenberg, M. et al. (2014).	
--	--	--	--	--	---	--

					Communication in cross-cultural consultations in primary care in Europe: the case for improvement. The rationale for the RESTORE FP 7 project. 12. Mitra D., et al. (2006.) Assessment of the decision support needs of women from HIV endemic countries regarding voluntary HIV testing in Canada. 13. Kvarme, L.D., et al. (2016). On duty all the time: health and quality of life among immigrant parents caring for a child with complex health needs.	
EBSCO	migrant OR refugee OR Asylum seeker AND communication barrier AND guideline	Limiters - Hidden NetLibrary Holdings Search modes - Boolean/Phrase	219,177	02-11-17	Specificeren	
EBSCO	(migrant OR refugee OR Asylum seeker) AND communication barrier AND visual intervention	Search modes - SmartText Searching	0	02-11-17	-	

EBSCO	(migrant OR refugee OR Asylum seeker) AND communication barrier	Search modes - Boolean/Phrase	687	02-11-17	Specificeren	
EBSCO	refugees AND communication barrier AND visual intervention	Search modes - SmartText Searching	0	02-11-17	-	
EBSCO	refugees AND communication barrier AND tool	Search modes - Boolean/Phrase	4	02-11-17	1. Morina, N., Ewers, S.M., Passardi, S, Schnyder, U., Knaevelsrud, C., Muller, J., Bryant, R.A., Nickerson, A., & Schick, M. (2017) <i>Mental health assessments in refugees and asylum seekers: evaluation of a tablet-assisted screening software.</i> 2. Kibiribiri, E.T., Moodley, D., Groves, A.K., Sebitloane, M.H. (2016). Exploring disparities in prenatal care between refugees and local South African women. 3. Navuluri, N., et al. (2014). Assessing Barriers to Healthcare Access Among Refugees Living in San Antonio, Texas. 4. West, C.S. (2008) <i>Lincoln's Changing</i>	1. Lezen 2. Geen aanbevelingen voor interventies. Excluderen. 3. Laat barrières zien. Doet geen aanbevelingen voor interventies. Excluderen 4. Lezen

					Initiatives to Meet Changing Student Needs.	
ScienceDirect	Visual intervention AND communication barrier AND refugees	Regular search	290	25-11-2017	Specificeren	
ScienceDirect	Visual intervention AND communication barrier AND (refugee OR Asylum Seeker OR Immigrant)	Regular search	0	25-11-2017	Specificeren	
ScienceDirect	Visual intervention AND communication barrier AND Asylum seeker	Regular search	103	25-11-2017	Specificeren	
ScienceDirect	communication barrier AND Asylum seeker AND guideline	Regular search	48	25-11-2017	Specificeren	
ScienceDirect	communication barrier AND Asylum seeker AND tools	Regular search	350	25-11-2017	Specificeren	
ScienceDirect	communication barrier AND Refugee AND tools	Regular search	1216	25-11-2017	Specificeren	
ScienceDirect	communication barrier AND refugee AND guideline	Regular search	151	25-11-2017	Specificeren	
ScienceDirect	communication barrier AND refugees AND visual intervention	Regular search	290	25-11-2017	Specificeren	

ScienceDirect	communication barrier AND refugees AND conversation AND picture	Regular search	167	25-11-2017	Specificeren	
ScienceDirect	communication barrier AND refugees AND conversation AND visual intervention	Regular search	83	25-11-2017	Specificeren	
ScienceDirect	communication barrier AND refugees AND conversation AND visual intervention AND guideline		15		1. Rationale and study protocol for a multi-component Health Information Technology (HIT) screening tool for depression and post-traumatic stress disorder in the primary care setting 2. Chapter 10: International and intercultural aspects of voice and voice disorders 3. 22nd international abstracts book 4. AphA2014 abstracts of contributed papers 5. Invites presentaties and presentaties bij Organizations and Societies 6. Free Communication (Oral) Presentations. 7. Poster Presentations	1. Voldoet aan geen van de criteria. Excluderen 2. Voldoet aan geen van de criteria. Excluderen 3. Voldoet aan geen van de criteria. Excluderen 4. Voldoet aan geen van de criteria. Excluderen 5. Voldoet aan geen van de criteria. Excluderen 6. Voldoet aan geen van de criteria. Excluderen 7. Voldoet aan geen van de criteria. Excluderen 8. Voldoet aan geen van de criteria. Excluderen 9. Voldoet aan geen van de criteria. Excluderen 10. Voldoet

					8. AphA2013 abstracts of contributed papers 9. Globalization and the emerging culture of planning 10. AphA2010 Abstracts of contributed papers 11. Abstracts from the 26th European Conference of Psychosomatic Research 12. Special Interest Report Abstracts	aan geen van de criteria. Excluderen 11. Voldoet aan geen van de criteria. Excluderen 12. Voldoet aan geen van de criteria. Excluderen 13. Voldoet aan geen van de criteria. Excluderen 14. Voldoet aan geen van de criteria. Excluderen 15. Voldoet aan geen van de criteria. Excluderen
ScienceDirect	Visual intervention AND communication barrier AND (refugee OR Asylum Seeker OR Immigrant)	Advanced search	50	25-11-2017	Specificeren	
ScienceDirect	Visual intervention AND "communication barrier" AND (refugee OR Asylum Seeker OR Immigrant)	Advanced search	0	25-11-2017	-	-
ScienceDirect	"communication barrier" AND (refugee OR Asylum Seeker OR Immigrant)	Boleaanse zin	8	25-11-2017	1. Caring for Somali women: Implications for clinician-patient communication 2. An Ethnographic study of communication challenges in maternity care	1. Gaat over communicatie, lezen. 2. Gaat over moeilijkheden in communicatie. Lezen 3.

					for immigrant women in rural alberta 3. Maternal mortality and severe morbidity in a immigration perspective 4. Examining the relationship between social support availability, urban center size, and self-perceived mental health of recent immigrants to Canada: A mixed methods analysis. 5. „Mal d’Afrique” in Italy: Translating African „Cultural Idioms of Distress” for more effective treatment 6. Social and psychological context of childbearing 7. Pregnancy and the puerperium: the social and psychological context. 8. Preparing for practice: Students’ Reflections on their Final Clinical Experience.	Communicatie komt niet naar voren. Excluderen 4. Communicatie komt niet naar voren. Excluderen 5. Gaat over culturele communicatie. Niet over problemen op taalgebied. Excluderen 6. communicatie komt niet naar voren. Excluderen 7. Gaat over context. Geen aanbevelingen m.bt. communicatie. 8. Gaat niet over taalbarrière. excluderen
ScienceDirect	"communication barrier" AND (refugee OR Asylum Seeker OR migrant) AND tools.	Booleaanse zin	4	25-11-2017	1. Maternal mortality and severe morbidity in a immigration perspective 2. Communication s with patient	1. Gaat niet over taalbarrière. Excluderen. 2. Gaat over communicatie problemen.

					from minority backgrounds: Individual Challenges experienced by oncology health professionals. 3. Preparing for practice: Students' Reflections on their Final Clinical Experience. 4. Teacher educations for World English speaking pre-service teachers: making transnational knowledge exchange for mutual learning.	Lezen. 3. Gaat niet over taalbarrière. Excluderen. 4. gaat niet over taalbarrière. Excluderen.
ScienceDirect	(migrant OR refugee OR Asylum seeker) AND communication barrier AND visual intervention	Boleaanse zin	62	25-11-2017	Specificeren.	
ScienceDirect	(migrant OR refugee OR Asylum seeker) AND "communication barrier" AND visual intervention	Boleaanse zin	4	25-11-2017	1. Childbirth in exile: Asylum seeking women's experience of childbirth in Ireland 2. "This painting is nice, but I wish it were more political." Exploring the challenges and dilemmas of community art with LGBT refugees 3. investigation into the perceptions of primary care	1. Niet over taalbarrière. Excluderen 2. Gaat over algehele uitdagingen. Lezen. 3. Gaat over taalbarrière. Lezen. 4. Geen taalbarrière. Excluderen

					practitioners of their education and development needs for communicating with patients who may not be fluent in English 4. 10 - Changing relationships for promoting health	
ScienceDirect	(migrant OR refugee OR Asylum seeker) AND "communication barrier" AND guideline	Boleaanse zin	10	25-11-2017	1. A multisite audit to assess how women with complex social factors access and engage with maternity services 2. Caesarean births among migrant women in high-income countries 3. Reducing the health care burden for marginalized migrants: The potential role of primary care in Europe 4. Pediatric and Adolescent Issues in Underserved Populations 5. International migration as a determinant of emergency caesarean 6. Mental Health in Immigrants Versus Native Population: A Systematic Review of the Literature 7. Somali women's	1. Voldoet aan geen van de criteria. Excluderen 2. Voldoet aan geen van de criteria. Excluderen 3. Voldoet aan geen van de criteria. Excluderen 4. Voldoet aan geen van de criteria. Excluderen 5. Voldoet aan geen van de criteria. Excluderen 6. Voldoet aan geen van de criteria. Excluderen 7. Gaat over moeilijkheden. Lezen voor bepalen. 8. Voldoet aan geen van de criteria. Excluderen 9. Voldoet aan geen van de criteria. Excluderen 10. Voldoet aan geen van de criteria. Excluderen

					experience of childbirth in the UK: Perspectives from Somali health workers 8. The preventive approach: OPCAT and the prevention of violence and abuse of persons with mental disabilities by monitoring places of detention 9. Equitable abortion care – A challenge for health care providers. Experiences from abortion care encounters with immigrant women in Stockholm, Sweden 10. Subject index	
ScienceDirect	("language barrier" AND intervention) and Refugee.	Boleaanse zin	98	25-11-2017	Specificeren	
ScienceDirect	("language barrier" AND tools) and Refugee	Boleaanse zin	261	25-11-2017	Specificeren	
ScienceDirect	("language barrier" AND guideline) and Refugee	Boleaanse zin	40	25-11-2017	Specificeren	
ScienceDirect	("language barrier" AND method) and Refugee	Boleaanse zin	578	25-11-2017	Specificeren	

ScienceDirect	("language barrier" AND visual method) and Refugee	Boleaanse zin	81	25-11-2017	Specificeren	
ScienceDirect	("language barrier" AND conversation barrier) and Refugee	Boleaanse zin	149	25-11-2017	Specificeren	
ScienceDirect	communication guideline AND (refugee* OR migrant* OR Asylum seeker*) AND language barrier.	Boleaanse zin	152	25-11-2017	Specificeren	
Communication Source	(Visual intervention AND language barrier) NOT interpreter	Boleaanse zin	560	25-11-2017	Specificeren	
Communication Source	Visual intervention AND communication barrier AND refugees	Boleaanse zin	286	25-11-2017	Specificeren	
Communication Source	Visual intervention AND communication barrier AND (refugee OR Asylum Seeker OR migrant)	Boleaanse zin	97	25-11-2017	Specificeren	
Communication Source	Visual intervention AND communication barrier AND Asylum seeker	Boleaanse zin	97	25-11-2017	Specificeren	

Communication Source	communication barrier AND Asylum seeker AND tools	Boleaanse zin	98	25-11-2017	Specificeren	
Communication Source	communication barrier AND refugee AND guideline	Boleaanse zin	156	25-11-2017	Specificeren	
Communication Source	communication barrier AND Refugee AND tools	Boleaanse zin	151	25-11-2017	Specificeren	
Communication Source	communication barrier AND Refugee AND tools	Boleaanse zin	286	25-11-2017	Specificeren	
Communication Source	communication barrier AND refugees AND conversation AND picture	Boleaanse zin	275	25-11-2017	Specificeren	
Communication Source	communication barrier AND refugees AND conversation AND visual intervention	Boleaanse zin	291	25-11-2017	Specificeren	
Communication Source	communication barrier AND refugees AND conversation AND visual intervention AND guideline	Boleaanse zin	151	25-11-2017	Specificeren	
Communication Source	Visual intervention AND "communication barrier" AND (refugee OR Asylum Seeker OR migrant)	Boleaanse zin	97	25-11-2017	Specificeren	
Communication Source	"communication barrier" AND (refugee OR Asylum Seeker OR Immigrant)	Boleaanse zin	1	25-11-2017	1. Understanding How Language matters: Memories and struggles from a childhood as a	<i>Verhaal van een vrouw in haar eigen ervaring bij komst in USA. LEzen om criteria te</i>

					Hmong refugee in Thailand and the USA	ontdekken. Geen volledig artikel beschikbaar: opvragen bij mediatheek. Anders excluderen.
Communication Source	"communication barrier" AND (refugee OR Asylum Seeker OR migrant) AND tools.	Boleaanse zin	98	25-11-2017	Specificeren	
Communication Source	(migrant OR refugee OR Asylum seeker) AND communication barrier AND visual intervention	Boleaanse zin	97	25-11-2017	Specificeren	
Communication Source	(migrant OR refugee OR Asylum seeker) AND "communication barrier" AND visual intervention	Boleaanse zin	97	25-11-2017	Specificeren	
Communication Source	(migrant OR refugee OR Asylum seeker) AND communication barrier	Boleaanse zin	11	25-11-2017	1.Bridging language barriers, bonding against immigrants: A visual case study of transnational network publics created by far-right activist in Europe 2. Understanding how language matters: memories and struggles from a childhood as a Hmong refugee	1. Gaat over rechtse extremisten die cartoons gebruiken op social media. Excluderen. 2. Verhaal van een vrouw in haar eigen ervaring bij komst in USA. LEzen om criteria te ontdekken. Geen volledig artikel beschikbaar: opvragen bij

					in Thailand and the USA. 3. Ways of overcoming linguistic barriers in healthcare intercultural communication. 4. Experiences of Kurdisch war-wounded refugees in communication with swedisch authorities through interpreter. 5. Interpretaion, translation and intercultural communication in refugee status determination procedures in the UK and France. 6. Equal Access to community interpreting in Flanders: a matter of self-reflective decision making? 7. Pana Mtoto Mlangoni- an experiment with communal communication boards. 8. Listening to chinese immigrant restaurant workers in the Midwest: Application of the culture-centered approach (CCA) to explore tperceptions of Health and	<i>mediatheek.</i> <i>Anders excluderen.</i> 3. Gaat over taalbarriere in communicati e met zwangere vrouwen en verloskundig en. Lezen. <i>Geen volledig artikel beschikbaar: opvragen bij mediatheek.</i> <i>Anders excluderen</i> 4. Gaat over tolken. Exlcuderen. 5. gaat over taalbarrieres. Ook i.c.m. instanties m.b.t. procedure. lezen 6. Gaat over effect van tolk, maar ook over andere interventies t.b.v. communicati e. Lezen. 7. Te oud (2002) 8. Gaat niet over taalbarriere. Gaat over barrieres over werken in amerika. Excluderen 9. Onderzoekt comminatie barrieres, doe took aanbevelinge
--	--	--	--	--	---	--

					healthcare. 9. Immigrant diversity and communication practices in the new Zealand business sector 10. Shared decision-making in an intercultural context: Barriers in the interactions between physicians and immigrant patients. 11. A Culturally Competent Approach to Exploring Barriers in Organ Donation Consent Among Haitian Immigrants: Focus Group Findings and Implications.	n. Lezen. 10. Brengt barrieres in communicatie in kaart. Lezen. 11. Gaat over barrieres in orgaandonatie , gaat niet over taalbarrieres + doet hier geen aanbevelingen voor. Excluderen.
Communication Source	("language barrier" AND intervention) and Refugee.	Boleaanse zin	109	25-11-2017	Specificeren	
Communication Source	("language barrier" AND tools) and Refugee	Boleaanse zin	111	25-11-2017	Specificeren	
Communication Source	("language barrier" AND guideline) and Refugee	Boleaanse zin	104	25-11-2017	Specificeren	
Communication Source	("language barrier" AND method) and Refugee	Boleaanse zin	112	25-11-2017	Specificeren	
Communication Source	("language barrier" AND visual method) and Refugee	Boleaanse zin	137	25-11-2017	Specificeren	

Communication Source	("language barrier" AND conversation barrier) and Refugee	Boleaanse zin	106	25-11-2017	Specificeren	
Communication Source	communication guideline AND (refugee* OR migrant* OR Asylum seeker*) AND language barrier.	Boleaanse zin	104	25-11-2017	Specificeren	
Communication Source	Communication AND Refugee AND recommendation	Boleaanse zin	2	25-11-2017	1. Issues for interpreters and professionals working in refugee settings 2. Tears vs. Rules and regulations: Media strategies and Framing of Immigration issues	1. Lezen 2. Gaat over massa media. Excluderen.
Google Scholar	(Visual intervention AND language barrier) NOT interpreter	Boleaanse zin – Eng + NL	18700	25-11-2017		
Google Scholar	Visual intervention AND language barrier AND refugee NOT interpreter	Boleaanse zin ENG _NL	16500	25-11-2017		
Google Scholar	Visual intervention AND language barrier AND refugee	Boleaanse zin ENG +NL	17200	25-11-2017		
Google Scholar	Visual intervention AND language barrier AND asylum seeker	Boleaanse zin ENG +NL	14400	25-11-2017		

Google Scholar	Communication intervention AND language barrier AND asylum seeker	Boleaanse zin ENG +NL	17500	25-11-2017		
Google Scholar	visual intervention AND communication barrier AND asylum seeker	Boleaanse zin ENG +NL	12900	25-11-2017		
Google Scholar	informal communication AND communication barrier AND asylum seeker OR refugee	Boleaanse zin ENG +NL	5990	25-11-2017		
Google Scholar	informal communication AND communication barrier AND (asylum seeker OR refugee*)	Boleaanse zin ENG +NL	6000	25-11-2017		
Google Scholar	refugee AND intervention in communication NOT interpreter	Boleaanse zin ENG +NL	17400	25-11-2017		
Google Scholar	refugee AND communication barrier AND without interpreter	Boleaanse zin ENG +NL	16800	25-11-2017		

Bijlage 4 Samenvattingen artikelen

AbuJarour, S., & Krasnova, H. (2017). *Understanding the role of ICTS in promoting social inclusion: the case of Syrian refugees in Germany*. In Proceedings of the 25th European Conference on Information Systems (ECIS), Guimarães, Portugal, June 5-10, 2017 (pp. 1792-1806). ISBN 978-989-20-7655-3 Research Papers. [h p://aisel.aisnet.org/ecis2017_rp/115](http://aisel.aisnet.org/ecis2017_rp/115)

Dit betreft een kwalitatief onderzoek naar de rol van ICT in relatie tot sociale inclusie. 15 Syrische vluchtelingen in Duitsland zijn geïnterviewd. De 15 participanten zijn 9 mannen en 6 vrouwen variërend in leeftijd en scholing. 11 participanten zijn 6 – 12 maanden in Duitsland, 4 participanten minder dan 6 maanden. 2 participanten hebben al een status, 13 wachten hier nog op. De interviews zijn semigestructureerd, waarbij de voertaal Arabisch was. Na transcriberen is het vertaald naar het Engels.

Uit het onderzoek komt naar voren dat het gebruik van de smartphone een significante rol speelt in het leven van de participanten. Relevant voor de onderzoeksvraag is vooral het feit dat de respondenten kundig zijn in het gebruiken van verschillende apps om de taalbarrière tegen te gaan. Zo word google translate gebruikt om een gesprek te voeren met een arts, iets te vragen in de supermarkt of bij het vertalen van officiële documenten. Zonder smartphone is het dagelijks leven moeilijker voor de participanten. Dit onderzoek is relatief klein met 15 respondenten, echter is er voldoende rekening gehouden met het random selecteren van de onderzoeksgroep en het verwerken van de interviews. Het betreft enkel Syrische vluchtelingen, wat het moeilijker verplaatsbaar maakt naar andere (niet Arabisch sprekende) onderzoeksgroepen.

Cobb, T.G. (2010). *Strategies for Providing Cultural Competent Health Care for Hmong Americans*. Journal of Cultural Diversity. Vol 17, No. 3.

De Hmong (een bevolkingsgroep uit China) nam na het vluchten naar Amerika hun cultuur, taal, sociale structuur en gebruiken, religies en geloven, rituelen en gezondheidsgeloven en gebruiken mee. Veel oudere Hmong volwassenen hebben veel tijd in vluchtelingenkampen doorgebracht. Zij werden onttrokken uit hun gemeenschap en sociale steun. Nu leven ze in een omgeving waar de cultuur, taal en sociaal economische status totaal anders zijn.

Dit artikel somt de barrières in de gezondheidszorg bij Hmong Americans op en deelt strategieën om de cultuur te respecteren en tegelijkertijd kwaliteitszorg te leveren. Hiervoor gebruikt het artikel verschillende bronnen. Veel bronnen zijn gedateerd en ouder dan 10 jaar tijdens het schrijven van het artikel. Het artikel komt zelf uit 2010 en gebruikt bronnen uit 1990 en 1998. Daarnaast wordt Wikipedia als bron gebruikt. In het artikel komt niet naar voren of de verschillende bronnen zijn beoordeeld op betrouwbaarheid, validiteit en verplaatsbaarheid. Om deze redenen kan ik de bevindingen in het artikel niet gebruiken om de onderzoeksvraag te beantwoorden.

Higginbottom, G.M.A., Safipour, J., Yohani, S., O'Brien, B., Mumtaz, Z., & Paton, P. (2015). *An Ethnographic study of communication challenges in maternity care for immigrant women in rural alberta*. Midwifery 31 (2015) 297-304

Deze studie doet onderzoek naar communicatie barrières bij vrouwelijke immigranten binnen de verloskundige zorg. Deze studie is onderdeel van een grotere studie die onderzoek doet naar de toegankelijkheid van verloskundige zorg voor immigrante vrouwen in Alberta, Canada. Deze kleinere studie betreft een kwalitatief onderzoek waarbij 3 groepen mensen zijn geïnterviewd middels een semigestructureerd interview. De drie groepen mensen bestonden uit:

Vrouwelijke immigranten uit Alberta die recentelijk naar Canada zijn gekomen (dit betreft zowel persoonlijke immigranten als vluchtelingen). Zorgverleners en sociaal werkers.

In dit onderzoek zijn verschillende oorzaken gevonden voor communicatie barrières:

- Verbale communicatie
 - o De grootste en meest genoemde oorzaak voor problemen in de communicatie, is het verminderde taalniveau van de immigranten. Hieruit komt naar voren dat begrip van medische termen en procedures een uitdaging is. Dit kan zich weer uiten in frustratie voor zowel de zorgverlener als zorgvrager. Een tolk zou de barrière kunnen wegnemen, echter is dit naast tijdrovend ook lastig i.v.m. privacygevoelige informatie en is het in een plaatsje als Alberta moeilijk om een tolk te vinden die ook geen bekende is van de ander.
- Ongedeelde betekenis
 - o De tweede oorzaak is een andere betekenis in taal. Gaat meer over dezelfde taal die andere betekenissen heeft. Ander referentiekader zorgt hiervoor.
- Opbouwen van vertrouwen
- Trauma's, cultuur en open communicatie

De eerste twee oorzaken zijn vooral relevant voor de onderzoeksvraag. Hoewel deze studie geen concrete aanbevelingen doet voor het verminderen van de taalbarrière, biedt het wel handvatten voor oorzaken van taalbarrières vanuit verschillende perspectieven. Daarnaast doet het de volgende aanbeveling: Oplettendheid voor non-verbale communicatie, zeker met de intentie om een vertrouwensrelatie aan te gaan, kan helpen bij het reduceren van taalbarrières. 'caring is the universal language'.

McCarthy, J., Cassidy, I., Graham, M., & Tuohy, D. (2013). *Conversations through barriers of language and interpretation*. British Journal of Nursing. DOI: 10.12968/bjon.2013.22.6.335.

Dit artikel onderzoekt de ervaring van medische dienstverlening met het communiceren met diverse groepen culturen en focust op de taalbarrières en het gebruik van tolken. 7 ervaren vrijwilligers (3 tot 30 jaar ervaring) werden geïnterviewd, hieruit komt naar voren dat het voeren van een gesprek als lastig wordt ervaren. Daarnaast voelt men zich genooddaakt om soms via de familie van de patiënt te communiceren, echter lijkt hierin soms informatie verkeerd worden doorgegeven en/of achtergehouden. Een formele tolk kan worden ingezet, indien beschikbaar, echter heeft de tolk geen kennis van medische terminologie en wordt aangegeven dat het effectief gebruiken van een formele tolk moet worden aangeleerd als vaardigheid.

Het onderzoek doet een aantal aanbevelingen;

- Door gebruik te maken van de Emergency Multilingual Aid Box kan de communicatie tussen verpleegkundige en patiënt worden bevorderd. Daarnaast gaat een therapeutische relatie verder dan alleen vertalen.
- Kwaliteitszorg vereist begrip van cultuur, hiervoor is onderwijs/scholing nodig.
- Er moeten gesprekken worden gevoerd met zorgteams en tolken om de communicatie met patiënten te maximaliseren.

Toekomstig onderzoek zou zich kunnen concentreren op zowel tolken als patiënten ervaringen van de diensten.

Dit artikel gaat vooral in op de ervaring vanuit de verpleegkundigen, echter doet het wel bruikbare aanbevelingen. De aanbevelingen gaan vooral in op de formele communicatie, echter gaat hier ook vanuit dat een therapeutische relatie meer is dan alleen taal.

Morina, N., Ewers, S.M., Passardi, S., Schnyder, U., Knaevelsrud, C., Muller, J., Bryant, R.A., Nickerson, A., & Schick, M. (2017). *Mental health assessments in refugees and asylum seekers: evaluation of a tablet-assisted screening software*. Conflict & Health. 10/2/2017, Vol. 11, p1-9. 9p. DOI: 10.1186/s13031-017-0120-2.

Gezondheidsproblemen als vervolg van gedwongen migratie komen zeer vaak voor bij vluchtelingen en asielzoekers. Voor de asiel verlenende landen is het een maatschappelijke uitdaging om asielzoekers te voorzien van de juiste passende zorg. Omdat door een taal barrière moeilijk te achterhalen is wat het probleem is. Instrumenten voor beleidsmedewerkers ter beoordeling en screening de beoordeling en screening kunnen van belang zijn voor het juiste advies. Voor het onderzoek is Multi Adaptive Psychological Screening Software (MAPSS) ontwikkeld en geprogrammeerd in samenwerking met klinische wetenschappers die eerdere ervaring hadden met MultiCASL. Het programma bestaat uit een beheerder en een gebruikers interface voor tablets en smartphones.

Voor in dit onderzoek wordt gebruikt gemaakt van een gerandomiseerd cross-over ontwerp inclusief van MAPSS en het gebruikt van papier geschreven interviews met 30 asielzoekers. Deze interviews zijn afgenomen door 5 professionals die hun taken ook ingevoerd hebben in MAPSS.

De uitkomsten van dit onderzoek laten geen verschillen zijn tussen de twee beoordeling mogelijkheden met betrekking tot de ziektebeelden. De bevindingen laten wel een goede haalbaarheid en bruikbaarheid zien van MAPSS bij asielzoekers De administratie via MAPSS was aanzienlijk korter dan het interview met een potlood.

Conclusie is dat door het onderzoek digitaal af te nemen, de verwerkingstijd sneller dan als het verwerkt voor op papier. De mogelijkheden zijn ook groter.

Priebe, S., Sandhu, S., Dias, S., Gaddini, A., Greacen, T., Loannidis, E., Kluge, U., Krasnik, A., Lamkaddem, M., Lorant, V., Puigpinósi Riera, P., Sarvary, A., Soares, J.J.F., Stankunas, M., Strassmayr, C., Wahlbeck, K., Welbel, M., & Bogic, M. (2011). *Good practice in health care for migrants: views and experiences of care professionals in 16 European countries*. BMC Public Health 2011, 11:187.

Het betreft een grootschalig kwalitatief onderzoek naar kwaliteit van zorg voor migranten in 16 verschillende Europese landen. In de landen zijn drie districten gekozen met de grootst aantal migranten. Uit elk district zijn participanten geworden uit drie eerstelijns zorg praktijken, een spoedeisende hulp afdeling van een ziekenhuis en een maatschappelijke psychologische gezondheidszorg. In totaal zijn 240 interviews afgenomen (15 interviews per land, 5 per district).

Onder migranten wordt verstaan; gedefinieerd als personen die in een ander land geboren zijn dan waar zij nu verblijven, tussen 18 en 65 jaar, EU maatstaven: Reguliere immigranten, vluchtelingen, asielzoekers, slachtoffers van mensen handel, illegalen of ongedocumenteerden immigranten.

De interviews bestonden uit een gestructureerd interview en het voorleggen van 3 verschillende casussen, toegespitst op de zorg en doelgroep. Uit de interviews zijn 8 probleemgebieden gedefinieerd, deze includeren alle genoemde problemen in alle 240 interviews. Hieruit komt o.a. taalbarrières naar voren:

Door de taalbarrière kan er verkeerd worden gediagnosticeerd, kost de zorg extra tijd en heerst

er onbegrip tussen patiënt en hulpverlener. Administratieve procedures werden ook uitgesteld en waren ingewikkeld door slechte communicatie.

Er is vaak geen of beperkte toegang van tolken., dit resulteert vaak in het gebruik van kinderen of familieleden. In gevoelige zaken is dit problematisch. Familieleden zijn vaak selectief in het vertalen en vatten samen of censureren zelfs de communicatie tussen dokter en patiënt. Een professionele tolk komt ook met problemen: dit beïnvloedt de patiënt-zorgverlener relatie. Een derde partij komt ook vaak met vertrouwelijkheidszaken, zeker als de vertaler bij dezelfde gemeenschap hoort.

Naast de problemen zijn ook 7 thema's van 'good practice' beschreven. Waaronder 2 relevante thema's voor het beantwoorden van de onderzoeksvraag.

- Een goede vertaalservice met professionele tolken wordt aanbevolen en tegelijkertijd weer weerlegd. Voor formele gesprekken is een tolk belangrijk, echter wordt er niets over het informele aspect genoemd.
- Informatiemateriaal; zorgen voor informatiemateriaal, zodat niet alles mondeling hoeft worden uitgelegd.

Roels, B., Seghers, M., Bisschop, B., de, Avermaet, P., van, Herreweghe, M. van, & Slembrouck, S. (2015). *Equal Access to community interpreting in Flanders: a matter of self-reflective decision making?* Translation & Interpreting. Vol. 7 no. 3. DOI: 10.12807/ti.107203.2015.a11

Dit betreft een kwalitatief onderzoek in Vlaanderen, België naar de gecertificeerde tolken. Dit onderzoek heeft twee verschillende fasen: de explorerende fase en de validatie fase. In de explorerende fase worden interviews afgenomen met tolken en coördinatoren van vertaalbureaus, vervolgens worden 60 mondelinge vragenlijsten afgenomen, dit leidde tot een serie hypothesen die getoetst zijn in diepte-interviews met 9 gebruikers en 8 cliënten waarbij de vragenlijsten zijn afgenomen.

De validatiefase bestond uit het structureren van een tweede serie interviews op basis van 9 hypothesen vanuit de explorerende fase. Deze interviews zijn afgenomen bij 15 gebruikers en 15 cliënten die nog niet eerder aan het onderzoek hebben deelgenomen. Daarnaast zijn 4 focusgroepsessies georganiseerd, 1 focusgroepsessie per domein van de tolken.

Uit dit onderzoek komt naar voren dat het gebruik van een tolk in een van de vier domeinen (publieke administratie, arbeidsintegratie, gezondheidszorg en onderwijs) vaak nodig is, maar niet altijd wordt ingezet. Het inzetten van een tolk wordt regelmatig willekeurig en op gevoel gedaan, in plaats van op een gestandaardiseerde manier. Daarnaast komt naar voren dat een tolk vooral gebruikt moet worden om formele zaken uit te leggen: gesprek met een arts, gesprek over studiekeuze / protocollen, gesprek over integratie of andere zaken. Tijdens een alledaags gesprek wordt de meerwaarde van een tolk niet gezien. Hieruit kan worden geconcludeerd dat tijdens informele gesprekken als de gesprekken binnen New Dutch Connections geen tolk hoeft worden gebruikt. Andere aanbevelingen om de taalbarrière te verminderen komen in dit onderzoek niet naar voren.

Suurmond, J., & Seeleman, C. (2006). *Shared decision-making in an intercultural context: Barriers in the interactions between physicians and immigrant patients*. Patient Education and Counseling 60 (2006) 253 – 259.

Dit artikel doet onderzoek naar hoe shared decision making kan worden toegepast in een interculturele context. De onderzoekers hebben een literatuurstudie gecombineerd met semigestructureerde interviews van verschillende artsen (huisartsen, bedrijfsartsen, een internist, cardioloog, gynaecoloog en een coassistent.) en patiënten van verschillende etnische

achtergronden. Man en vrouw gelijk, lage SES, 3-18 jaar in Nederland, NL taalbeheersing redelijk.

Patiënten en artsen kregen geschreven bevestiging over data vertrouwelijkheid en anonimiteit. 18 interviews met artsen en 13 met patiënten zijn gebruikt, hierbij is doorgegaan tot verzadiging kwam. Interviews varieerden van 30 minuten tot 2 uur.

Alleen fragmenten van interviews werden verwerkt als de respondent het benoemde als intercultureel.

Er zijn 4 barrières naar voren gekomen uit zowel de literatuur als de interviews:

1. Arts en patiënt hebben mogelijk niet dezelfde taal achtergrond.
2. Arts en patiënt hebben mogelijk niet dezelfde waarden over gezondheid en ziekte.
3. Arts en patiënt hebben mogelijk niet dezelfde verwachtingen in rollen.
4. Arts en patiënt hebben mogelijk vooroordelen en spreken niet met elkaar zonder vooroordeel.

De eerste barrière is belangrijk voor het beantwoorden van de onderzoeksvraag:

Wanneer de patiënt niet dezelfde taal spreekt als de arts, wordt de informatie uitwisseling belemmerd. Door de taalbarrière was het vaak moeilijk om de goede diagnose te stellen.

Aanbeveling:

De arts moet zeker zijn dat beide partijen elkaar begrijpen. Is dit niet het geval; arts moet zijn taal aanpassen (en checken of de patiënt hem begrijpt) of een tolk gebruiken. Daarnaast beschrijft het artikel dat artsen met ervaring in contact met immigranten vaak hun eigen manier hebben gevonden om met de barrières om te gaan. Bijvoorbeeld door het gebruik van tolken, vervaardigen van kennis over culturele ideeën en het betrekken van zorgverleners met een migratieachtergrond.

Het onderzoek is volledig uitgevoerd, de resultaten zijn significant. Dit artikel gaat dan wel over shared decision making, maar gaat ook over de communicatie tussen arts en patiënt. Hoewel deze communicatie vaak een formele vorm heeft, doet het artikel wel aanbevelingen om de taalbarrière te verkleinen. Hierin komt ook naar voren dat ervaring met de doelgroep helpt in het verkleinen van de barrière.

Verheye, J. (2015). *Communicatie Optimaliseren op Materniteit: Digitale communicatie als bondgenoot van de vroedvrouw – ook voor de niet-Nederlandstalige kraamvrouw*. Arteveldehogeschool, Gent.

Dit betreft een scriptie uit 2015 van de Arteveldehogeschool in Gent vanuit de opleiding verloskunde. Het onderzoek betreft een ontwerpgericht onderzoek waarbij een digitale informatievoorzieningsmethode is gebruikt om de communicatie te optimaliseren. Het benoemt o.a. een taalbarrière echter doet het geen concrete aanbevelingen om deze taalbarrière te verminderen, al dan te verhelpen. Om deze reden is dit dan ook ge-excludeerd.

West, C.S. (2008) *Lincoln's Changing Initiatives to Meet Changing Student Needs*. School Administrator. Vol 65 Issue 10, p 21.

Dit artikel gaat over de ervaring van een secondary coördinator van ELL program in de public schools. In het artikel beschrijft West welke veranderingen het schooldistrict van Lincoln Public schools in Nebraska heeft ingevoerd om te voorzien aan behoeften van migranten, vluchtelingen en andere studenten die de Engelse taal niet (volledig) machtig zijn. De veranderingen besloegen o.a. het veranderen van een lesnaam, het opzetten van leercenters, het aannemen van meertalige docenten, inzetten van tolken en trauma therapie. West beschrijft dat de veranderingen bijdragen aan de ontwikkeling van de studenten en het vergroten van het toekomstperspectief.

West maakt hierbij geen gebruik van externe bronnen, wetenschappelijke artikelen of een gedegen onderzoek. Het is naast haar eigen interpretatie niet bewezen dat deze interventies werken. Dit maakt dat het artikel een lage validiteit heeft, niet significant is en dus geen verplaatsbaarheid heeft.

Om deze reden wordt dit artikel dan ook niet gebruikt om de onderzoeksvraag te beantwoorden.

Bijlage 5 interview protocol

Dit interview betreft een semigestructureerd interview en wordt uitgevoerd door Danielle Caspers. In dit protocol wordt het doel, de aandachtspunten, voorbereiding, materialen, werkwijze en verslaglegging beschreven.

Doel

Het achterhalen van betekenisvolle activiteiten in de vrije tijd voor jonge vluchtelingen van 15-30 jaar in het verleden, heden en toekomst.

Aandachtspunten

- Er is sprake van een lichte vorm van een taalbarrière, respondenten hebben minimaal B1 niveau in het Nederland of Engels.
- Er zullen cultuurverschillen spelen tussen de studentonderzoeker en de participanten. Hier dient de onderzoeker zich bewust van te zijn.

Voorbereiding

- Werven van de participanten
- Ruimte reserveren bij kantoor New Dutch Connections, ToekomstAcademie Rotterdam.

Materialen

- Voicerecorder
- Extra batterijen: 4 x AAA
- Papier en pen voor eventueel notulen
- Presentje voor de participant

Werkwijze

Introductie

- De participant op zijn/haar gemak stellen
 - Maak een praatje
 - Zoek naar parallellen
 - Leg het onderzoek uit en ga na of dit begrepen wordt
 - Garandeer anonimiteit en vertrouwelijkheid

'Fijn dat je tijd vrij hebt kunnen maken voor het meewerken aan dit interview. Ik doe een onderzoek voor New Dutch Connections over het in kaart brengen van activiteiten in de vrije tijd wanneer er sprake is van een taalbarrière.

Tijdens dit interview wil ik het graag hebben over activiteiten in de vrije tijd die belangrijk voor jou zijn en/of voor je leeftijdsgenoten en voor de groep jongeren vanaf 15 jaar. Hierbij is het belangrijk dat ik een zo compleet mogelijk beeld krijg van activiteiten in het verleden, heden en toekomst. Aan de hand van dit interview, en andere interviews, wil ik categorieën maken waarin activiteiten geplaatst kunnen worden.

Dit gesprek zou ik graag op willen nemen, zodat ik dit later terug kan luisteren. Ik zal dit gesprek alleen terugluisteren en het verder anoniem verwerken. Dit betekent dat jouw naam niet genoemd zal worden. Als ik het gesprek heb teruggeluisterd en verwerkt, zal ik de opname verwijderen. Vind je dit goed?

Heb je vragen voor wij het interview starten?'

Tijdens het interview:

LSD-techniek: Luisteren, samenvatten, doorvragen*

*Doorvragen: Blijf op hetzelfde onderwerp, doorgaan op wat de participant verteld.

- Openingsvraag: Kun je vertellen wat jij zoal in je vrije tijd onderneemt?
- Kun je vertellen welke activiteiten in de vrije tijd belangrijk voor je zijn?
 - Geldt dit ook voor jongeren van 15-30 jaar uit (land van herkomst) in Nederland?

Samenvatten

- Welke activiteiten in de vrije tijd waren vroeger belangrijk voor je? In het land van herkomst?
 - Welke activiteiten in de vrije tijd zijn in (het land van herkomst) belangrijk voor mensen van 15 – 30 jaar oud in algemene zin?

Samenvatten

- Welke activiteiten in de vrije tijd zie jij jezelf in de toekomst doen?
 - Welke activiteiten in de vrije tijd zullen in de toekomst belangrijk zijn voor mensen van 15 – 30 jaar oud in algemene zin?

Samenvatten

Mogelijke doorvragen:

- Kunt u hier iets meer over vertellen?
- Hoe ziet u dit voor zich?
- Vind u dit belangrijk?
- Waarom vind u dit belangrijk?
- Kunt u dat uitleggen?
- Is dit voor u ook zo?
- Hoe is dit voor u zelf?

Afronding

- Samenvatten en vragen of de participant nog iets toe te voegen heeft.
- Contact gegevens doorgeven indien de participant later nog iets wilt toevoegen
- Bedanken en presentje overhandigen.

Bijlage 6 Groepsinterview protocol

Onderwerp: Instrument activiteiten vrije tijd in kaart brengen

Doel

- Het selecteren van bruikbare foto's voor het instrument
- Het in kaart brengen van eventuele missende gegevens
- De vormgeving van het instrument.

Tijdsduur: 60 – 90 minuten

Aandachtspunten

Factoren die van invloed kunnen zijn op het groepsgesprek:

- Er is sprake van een kleine taalbarrière. Dit kan invloed hebben op de diepgang in het gesprek.
- Onderzoekers zijn zich bewust van culturele verschillen. Dit kan zich uiten in terughoudendheid bij het gesprek.

Vorbereiding

- Indien nodig respondenten werven.
- Ruimte reserveren bij kantoor New Dutch Connections
- Hapjes en drankjes regelen;
- Bedankjes meenemen

Materialen

- Alle ontvangen foto's en afbeeldingen geprint
- 1 voicerecorder
- Extra batterijen: 4 x AAA
- Papier en pen (notuleren)
- Stift
- Flap-over

Werkwijze

Introductie (5 minuten, met de gehele groep)

"Hallo,

Leuk dat jullie er zijn! Tijdens deze bijeenkomst willen wij het hebben over de foto's die wij ontvangen hebben. Wij willen deze selecteren op bruikbaarheid, daarnaast willen wij het graag hebben over hoe het uiteindelijke product eruit moet gaan zien.

Dit groepsgesprek zou ik graag willen opnemen, ik ga de opname later terugluisteren en anoniem verwerken. Ik zal hier geen namen gebruiken, als ik het beluisterd heb zal ik de opname verwijderen. Vinden jullie dit goed? "

Ijsbreker (10 minuten)

De ijsbreker wordt afgestemd per doelgroep. Hieronder worden de verschillende ijsbrekers beschreven.

- Als de jongeren binnen komen worden ze gevraagd om hun naam op een sticker te schrijven en op de borst plakken.
- Je geeft een korte uitleg over dat de jongeren in volgorde van lengte moeten gaan staan en dat de studentonderzoekers ook meedoen.
- Hier geef je ze even de tijd voor en daarna vraag je of ze van klein naar groot om de beurt iets leuks over zichzelf kunnen vertellen.
- Daarna vraag je ze om plaats te nemen en begint het volgende onderdeel.

Inhoud (60 minuten)

1. Bekijken en selecteren van foto's

Bekijken en selecteren van foto's (10 min)

In tweetallen ontvangen de respondenten een stapel met foto's. Ieder tweetal een andere categorie. Aan de tweetallen wordt gevraagd of zij bruikbare foto's willen selecteren, en onduidelijke foto's apart willen leggen. Van dubbele foto's wordt de beste gekozen.

2. De geselecteerde foto's worden per categorie op tafel gelegd. De respondenten worden per categorie gevraagd (40 min):
 - a. Wat vind je van de foto's?
 - b. Zijn er voldoende activiteiten?

- c. Welke activiteiten in deze categorie missen er nog? Eventuele missende activiteiten worden opgeschreven en bij de categorie gelegd. Bij een overschot van activiteiten worden de belangrijkste gekozen.

Discussie (15 minuten)

De respondenten worden gevraagd om te praten over de vormgeving van het eindproduct. Hoe moet het eruit zien? Wat is nog meer belangrijk? Hierbij zorgt de onderzoeker dat de volgende onderwerpen aan bod komen:

- Vormgeving
- Tekst / talen
- Handleiding voor het instrument.

Afsluiting (5 minuten)

“Wij zijn aan het eind van het gesprek gekomen. Hebben jullie nog vragen? Wij willen jullie heel erg bedanken voor jullie komst. Om de bijeenkomst af te sluiten heb ik een klein cadeautje mee genomen. Wij hebben een hapje en een drankje klaar staan.”

Verslaglegging

Tijdens de bijeenkomst wordt een geluidsopname gemaakt indien toestemming hiervoor verleend is. Mocht dit niet het geval zijn, wordt er genotuleerd door 1 studentonderzoeker en fungeert de andere als gespreksleider. De flap-over sheets worden gefotografeerd (indien hier toestemming voor wordt verleend) en gebruikt in het onderzoek. Mocht hiervoor geen toestemming worden verleend wordt alleen de geluidsopname van de presentatie gebruikt.

Bijlage 7 Bepaalde categorieën

Ontspanning
ዕርፍቲ ጊዜ -

Leisure Activities
الترفيهية الأنشطة

Sociale activiteiten
ማህበራዊ ምንቅስቃሴ

Social Activities
الاجتماعية الأنشطة

Sport activiteiten
ስፖርት

Sport Activities
رياضة

Buiten activiteiten
ምስ ቤት ወጻኢ ምንቅስቃሳት

Outdoor activities
الطلق ال هواء في الانشطة

Educatief
ትምህርታዊ

Educational
التعليم

Religieuze activiteiten
ሃይማኖት

Religious activities
الدينية الأنشطة

Creatieve activiteiten
ናይ መህዘ ስራሕ

Creative activities
الابداعية الأنشطة

Bijlage 9 Geïnccludeerde foto's

